

Градска библиотека „Владислав Петковић Дис“

Синђелићева бр.24, 32000 Чачак, тел/факс: 032-340-960; 323-608
www.cacak-dis.rs e-mail: biblioteka@cacak-dis.rs

ГРАДСКА БИБЛИОТЕКА
ВЛАДИСЛАВ ПЕТКОВИЋ ДИС
ЧАЧАК
265
15.03.2023.
Датум:

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ И ФИНАНСИЈСКОМ ПОСЛОВАЊУ ГРАДСКЕ БИБЛИОТЕКЕ „ВЛАДИСЛАВ ПЕТКОВИЋ ДИС“ ЗА 2022. ГОДИНУ

Чачак, март 2023. године

САДРЖАЈ

Увод...3	
Истакнути резултати рада у 2022. години...3	
Организација рада...4	
Управни и Надзорни одбор...4	
Организациона структура установе (сектори, одељења и службе)...5	
Извештај о финансијском пословању установе за 2022. годину...5	
Реализација плана из средстава буџета за 2022. годину...5	
Реализација плана из осталих извора финансирања за 2022. годину...9	
Извештај о реализацији финансијског плана установе за 2022.годину...11	
Објекти, машине и опрема...13	
Запослени...13	
Објављени стручни радови радника Библиотеке...13	
Унапређење библиотечко-информационе делатности...15	
Библиотечка грађа...15	
Корисници библиотечких услуга...16	
Ценовник услуга...17	
Коришћење књижног и некњижног фонда...17	
Културно-образовна делатност...18	
Издавачка делатност...22	
Пројекти...22	
Остварена и настављена сарадња у 2022...23	
Рад одељења и служби Библиотеке у 2022....23	
Одељење за децу и младе...23	
Позајмно одељење за одрасле читаоце...24	
Инфо-пулт...25	
Одељење стручне литературе и референсне збирке...26	
Одељење периодике...27	
Одељење за завичајну збирку и легате...27	
Одељење за дигитализацију и нове технологије...28	
Одељење за културно-образовну и издавачку делатност...29	
Музеј поезије и Легат Бранка В. Радичевића...30	
Одељење набавке и стручне обраде књига...31	
Одељење за матичне послове...32	
Огранци Библиотеке...33	
Одељење стране књиге...36	
Књиговезница...37	
Директор Библиотеке...37	

УВОД

Градска библиотека „Владислав Петковић Дис“ у Чачку (у даљем тексту: Библиотека) је градска установа културе и јавна библиотека која у складу са Законом о култури, Законом о библиотечко-информационој делатности, Законом о старој и реткој библиотечкој грађи, Уредби Владе Републике Србије о матичности, Статуту установе, Правилнику о организацији манифестације „Дисово пролеће“, и другим важећим уредбама, непосредно обавља послове који припадају библиотечко-информационој делатности, заштити културног наслеђа, старе и ретке књиге, завичајној баштини и савременом стваралаштву на територији Града Чачка.

Библиотека је матична установа за Моравички округ у складу са Законом о библиотечко-информационој делатности („Сл. гласник РС“, бр. 52/2011) и у делокруг њених стручних надлежности улазе библиотеке на територији Града Чачка и општина Горњи Милановац, Лучани и Ивањица.

Градска библиотека у Чачку функцију матичности, предвиђену чланом 22. Закона о библиотечко-информационој делатности (Сл. Гласник РС бр. 52/2011), током 2022. године обављала је у општинама Моравичког округа: Чачак, Горњи Милановац, Ивањица и Лучани, над 67 библиотека:

- четири општинске (матична у Чачку и три општинске: Горњи Милановац, Лучани и Ивањица) са осам огранака на сеоском подручју, при чачанској и горњомилановачкој библиотеци,
- 51 школске библиотеке: 39 основношколских и 11 средњошколских,
- три специјалне,
- једна општег типа у установи (при Дому ученика средњих школа).

Запослени Библиотеке су у 2022. години били веома активни на пројекту града Чачка „Чачанска родна“, којим је Чачак постао прва престоница културе Србије за 2023. годину.

ИСТАКНУТИ РЕЗУЛТАТИ РАДА У 2022. ГОДИНИ

- Библиотека је имала **7.637 активних корисника**, од којих је **5.180** чланова који су обновили чланство или се први пут уписали у Библиотеку.
- На коришћење је дато **103.371** физичких јединица грађе, 76.498 књига, 26.783 новина и часописа и 90 некњижне грађе.
- Број физичких посета **Библиотеци био је преко 70.000**: књижном и некњижном грађом, серијским публикацијама и другом грађом услужено је укупно **44.943** корисника; корисника читаоница и посетилаца Библиотеке био је **17.147; 8.200** посетилаца програма.
- Укупно је приновљено рекордних **9.304 јединица књижне грађе**.
- Мрежа библиотека Моравичког округа порасла је на 67 библиотека, регистрацијом библиотеке Економско-трговачке школе „Књаз Милош“ у Горњем Милановцу.
- Објављена је наменска **апликација будућег Музеја поезије** <https://www.muzejpoezije.rs/>
- Програмска активност Библиотеке у 2022. години обухватила је **91** различити културно-образовни садржај: 42 књижевна програма, 14 за децу и младе, 17 изложби, 18 радионица.
- Манифестације „Штампана реч“, „Дисово пролеће“, „Лето у Библиотеци“ и „Дечји октобар“ су успешно одржане по плану њихових реализација.
- Објављено је **пет издања** у протеклој години.
- У 2022. години било је **98 појединача дародаваца и 30 установа дародаваца**.

ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА

Пословање установе заснива се већем броју закона и подзаконских аката, од којих су најважнији Закон о култури (Сл. гласник РС бр. 72/09, 13/16, 30/16), Закон о библиотечко-информационој делатности (Сл. Гласник РС број 52/11), Закон о старој и реткој библиотечкој грађи (Сл. гласник РС бр. 52/11), Правилник о националним стандардима за обављање библиотечко-информационе делатности (Сл. гласник РС бр. 39/13), Статут Градске библиотеке „Владислав Петковић Дис“ (усвојен 2006. године, са изменама и допунама), Правилник о организацији и систематизацији послова Градске библиотеке „Владислав Петковић Дис“, итд.

Према Закону о библиотечко-информационој делатности Библиотеци припадају посебна овлашћења и обавезе за одржавање библиотечко-информационе мреже, унапређење културе читања, даљи развој струке и задовољавање културних и информационих потреба грађана из домена библиотечко-информационе делатности на територији Града Чачка и Моравичког округа. Библиотека прикупља, обрађује, штити, чува, представља и даје на коришћење библиотечко-информациону грађу и изворе; води завичајне збирке; учествује у изради заједничких каталога и база података; израђује билтене, каталоге, библиографије и друге информационе изворе; води документацију и статистику о библиотечко-информационој грађи, изворима и корисницима; помаже корисницима при избору и коришћењу библиотечко-информационе грађе, информационих инструмената и извора; спроводи културно-образовне програме и реализује издавачку делатност.

Библиотека различитим облицима деловања подстиче код свих категорија становништва коришћење библиотеке и библиотечко-информационе грађе и извора, од деце предшколског узраста до пензионера. Библиотека дигитализује завичајну збирку и другу библиотечку грађу како би она била доступна што широм кругу корисника.

Као матична библиотека, установа је носилац библиотечко-информационог система на свом подручју, и пуноправна је чланица COBISS.SR мреже за узајамну каталогизацију. Библиотека прати, координира и планира развој свих библиотека на свом подручју, пружа им одговарајућу стручну помоћ, врши надзор над њиховим радом, стара се о усавршавању библиотечко-информационих стручњака за обављање библиотечко-информационе делатности и о унапређењу целокупне библиотечке мреже на свом подручју, водећи притом рачуна о демографским, социјалним и географским условима и настојећи да библиотечко-информациону грађу и изворе учини доступним грађанима у њиховом месту становаша или запосленима у одређеној радној средини. У том циљу матична библиотека сарађује с локалном самоуправом, установама културе и образовања, предузећима и другим правним и физичким лицима.

Просторије Библиотеке отворене су шест дана у недељи, у две смене радним данима и у једној смени суботом. Радно време радним данима у 2022. години остало је непромењено, од 7.30 (за кориснике од 8.00) до 19.00 часова, док је суботом од 9 до 14 часова. У ограничима Библиотеке рад се организује два дана у недељи (Заблаће уторак и среда, Мрчајевци понедељак и четвртак, Пријевор среда и четвртак од децембра 2020), односно један дан у недељи (Прељина петком). Поред тога, током и ван радног времена организују се културни програми, културно-образовне активности, радионице, стручна усавршавања, конференције, семинари, итд.

Рад установе заснива се на организационој структури утврђеној Правилником о организацији и систематизацији послова Библиотеке (2018), са изменама и допунама у 2020. години. У 13 одељења и служби укупно је систематизовано 27 радних места и 36 извршилаца.

Директор установе надлежан је да организује и руководи радом установе и одговара оснивачу за свој рад преко Управног и Надзорног одбора.

УПРАВНИ И НАДЗОРНИ ОДБОР

Управни одбор чини пет чланова, од којих су три члана представници Града Чачка (од 2020. то су Марјана Петронијевић, председник, Станка Богићевић и Јелена Младеновић чланови) и два представници запослених (Јелена Дуковић и Душица Брковић). Управни одбор је у 2022.

години одржао шест седница, на којима су донете неопходне одлуке, усвојени Програм рада за текућу и Извештај о раду за претходну годину, финансијски план, план набавки, и расправљано о пословању установе у складу са законом.

Надзорни одбор чине три члана, два су представници Града Чачка (од 2020. то су Андрија Јанковић, председник и Славица Ачић, члан) и један представник запослених (Александар Вукајловић). Надзорни одбор је у 2022. години вршио надзор над финансијским пословањем установе и донео одлуке у усвајању извештаја о раду и финансијском пословању у складу са законом. Надзорни одбор је у 2022. години имао две седнице.

ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА УСТАНОВЕ (СЕКТОРИ, ОДЕЉЕЊА И СЛУЖБЕ)

I СЕКТОР КОРИСНИЧКИХ УСЛУГА

1. Одељење за децу и младе
2. Одељење за одрасле
 - Инфо-пулт
3. Одељење стручне литературе и референсне збирке
4. Одељење периодике
5. Одељење стране књиге
 - Легат Наташе и Мишела Бертеа (*у формирању*)

II СЕКТОР ЗАШТИТЕ И ПРОМОЦИЈЕ КУЛТУРНОГ НАСЛЕДЈА

6. Одељење за завичајну збирку и легате
 - Легат Миливоја и Божидарке Филиповић
 - Легат Јована Давидовића
 - Легат Синише Пауновића
 - Легат Бранка В. Радичевића (*у формирању*)
7. Одељење за дигитализацију и нове технологије
8. Одељење за културно-образовну и издавачку делатност
 - Музеј поезије (*у формирању*)

III СЕКТОР РАЗВОЈА БИБЛИОТЕЧКО – ИНФОРМАЦИОНЕ ДЕЛАТНОСТИ

9. Одељење набавке и стручне обраде књига
10. Одељење за матичне послове
11. Огранци Библиотеке – Заблаће, Мрчајевци, Прељина, Пријевор

IV СЕКТОР АДМИНИСТРАТИВНИХ И ПОСЛОВА ПОДРШКЕ

12. Књиговезница
13. Служба за административне и послове подршке

ИЗВЕШТАЈ О ФИНАНСИЈСКОМ ПОСЛОВАЊУ УСТАНОВЕ ЗА 2022.

РЕАЛИЗАЦИЈА ПЛАНА ИЗ СРЕДСТАВА БУЏЕТА ЗА 2022. годину
Градска библиотека "Владислав Петковић Дис" Чачак
Раздео 11; Глава 02; Подекономска класификација 00; функционална класификација 820
јединствени број буџетског корисника 04870

О П И С

План расхода и
издатака, и
приходаРеализација
расхода и
издатака, и
приходаПроценат
остварења

из средства буџета 2022

Градска библиотека "Владислав Петковић Дис" Чачак - 65,905,900.00 58,106,733.55 88.17%

Расходи и издатци:

УСТАНОВА У КУЛТУРИ

ПРОГРАМ 13 - РАЗВОЈ КУЛТУРЕ

1201

1201-0001

Функционисање локалних установа културе

56,288,900.00

50,760,809.22

90.18%

226/0	411000	Плате, додаци и накнаде запослених (зараде)	32,146,000.00	32,137,660.00	99.97%
	411100	Плате, додаци и накнаде запослених	32,146,000.00	32,137,660.00	99.97%
227/0	412000	Социјални доприноси на терет послодавца	5,190,900.00	5,190,231.95	99.99%
	412100	Допринос за пензијско и инвалидско осигурање	3,535,400.00	3,535,142.60	99.99%
	412200	Допринос за здравствено осигурање	1,655,500.00	1,655,089.35	99.98%
228/0	413000	Накнаде у натури	300,000.00	124,080.06	41.36%
	413100	Накнаде у натури	300,000.00	124,080.06	41.36%
229/0	414000	Социјална давања запосленима	1,770,000.00	1,018,699.93	57.55%
	414100	Исплата накнада за време одсуствовања с посла на терет фонда	150,000.00	872.10	0.58%
	414200	Расходи за образовање деце запослених	400,000.00	330,231.12	82.56%
	414300	Отпремнине и помоћи	725,000.00	395,423.75	54.54%
	414400	Помоћ у медицинском лечењу запосленог или члана уже породице	495,000.00	292,172.96	59.02%
230/0	415000	Накнаде трошкова за запослене	850,000.00	623,645.08	73.37%
	415100	Накнаде трошкова за запослене	850,000.00	623,645.08	73.37%
231/0	416000	Награде запосленима и остали посебни расходи	880,000.00	770,088.82	87.51%
	416100	Награде запосленима и остали посебни расходи	880,000.00	770,088.82	87.51%
232/0	421000	Стални трошкови	7,480,000.00	4,806,953.66	64.26%
	421100	Трошкови платног промета и банкарских услуга	170,000.00	77,508.77	45.59%
	421200	Енергетске услуге	5,500,000.00	3,446,811.03	62.67%
	421300	Комуналне услуге	620,000.00	443,069.95	71.46%
	421400	Услуге комуникација	380,000.00	298,687.52	78.60%
	421500	Трошкови осигурања	500,000.00	393,989.89	78.80%
	421600	Закуп имовине и опреме	150,000.00	103,686.50	69.12%
	421900	Остали трошкови	160,000.00	43,200.00	27.00%
234/0	423000	Услуге по уговору	1,292,000.00	838,982.93	64.94%

	423100	Административне услуге	10,000.00	8,000.00	80.00%
	423200	Компјутерске услуге	332,000.00	170,438.40	51.34%
	423300	Услуге образовања и усавршавања запослених	50,000.00	48,800.00	97.60%
	423400	Услуге информисања	50,000.00	11,040.00	22.08%
	423500	Стручне услуге	270,000.00	70,219.06	26.01%
	423600	Услуге за домаћинство и угоститељство	145,000.00	144,764.98	99.84%
	423700	Репрезентација	235,000.00	185,720.49	79.03%
	423900	Остале опште услуге	200,000.00	200,000.00	100.00%
235/0	424000	Специјализоване услуге	550,000.00	503,659.75	91.57%
	424200	Услуге образовања, културе и спорта	300,000.00	253,759.75	84.59%
	424300	Медицинске услуге	250,000.00	249,900.00	99.96%
236/0	425000	Текуће поправке и одржавање	1,300,000.00	1,172,585.28	90.20%
	425100	Текуће поправке и одржавање зграда и објекта	1,000,000.00	967,177.55	96.72%
	425200	Текуће поправке и одржавање опреме	300,000.00	205,407.73	68.47%
237/0	426000	Материјал	940,000.00	838,089.75	89.16%
	426100	Административни материјал	120,000.00	119,999.99	100.00%
	426400	Материјал за саобраћај	200,000.00	140,000.00	70.00%
	426600	Материјал за образовање, културу и спорт	120,000.00	89,350.00	74.46%
	426800	Материјали за одржавање хигијене и угоститељство	300,000.00	294,101.49	98.03%
	426900	Материјали за посебне намене	200,000.00	194,638.27	97.32%
238/0	482000	Порези, обавезне таксе, казне и пенали	90,000.00	36,301.00	40.33%
	482100	Остали порези	75,000.00	36,301.00	48.40%
	482200	Обавезне таксе	15,000.00	0.00	0.00%
240/0	512000	Машине и опрема	2,500,000.00	1,699,832.01	67.99%
	512200	Административна опрема	2,500,000.00	1,699,832.01	67.99%
241/0	515000	Нематеријална имовина	1,000,000.00	999,999.00	100.00%
	515100	Нематеријална имовина	1,000,000.00	999,999.00	100.00%

Јачање културне продукције и уметничког стваралаштва

6,160,000.00

4,969,278.68

80.67%

1201-0002	422000	Трошкови путовања	450,000.00	445,392.52	98.98%
	422100	Трошкови службених путовања у земљи	300,000.00	297,356.52	99.12%
	422100	Трошкови службених путовања у земљи	150,000.00	148,036.00	98.69%
243/0	423000	Услуге по уговору	2,600,000.00	2,150,071.04	82.70%
	423400	Услуге информисања	1,000,000.00	581,915.60	58.19%
	423500	Стручне услуге	950,000.00	939,870.96	98.93%
	423600	Услуге за домаћинство и угоститељство	150,000.00	149,999.01	100.00%
	423700	Репрезентација	400,000.00	378,285.47	94.57%
	423900	Остале опште услуге	100,000.00	100,000.00	100.00%
246/0	426000	Материјал	310,000.00	135,719.00	43.78%
	426100	Административни материјал	10,000.00	10,000.00	100.00%
	426600	Материјал за образовање, културу и спорт	300,000.00	125,719.00	41.91%
247/0	512000	Машине и опрема	600,000.00	598,600.00	99.77%
	512200	Административна опрема	600,000.00	598,600.00	99.77%
248/0	515000	Нематеријална имовина	2,200,000.00	1,639,496.12	74.52%
	515100	Нематеријална имовина	2,200,000.00	1,639,496.12	74.52%

1201-4009

Пројекат: Установе културе-сопствени приходи

1,957,000.00

900,645.65

46.02%

255/0	411000	Плате, додаци и накнаде запослених (зараде)	250,000.00	248,654.00	99.46%
	411100	Плате, додаци и накнаде запослених	250,000.00	248,654.00	99.46%
256/0	412000	Социјални доприноси на терет послодавца	44,000.00	40,157.57	91.27%
	412100	Допринос за пензијско и инвалидско осигурање	31,000.00	27,351.94	88.23%
	412200	Допринос за здравствено осигурање	13,000.00	12,805.63	98.50%
257/0	413000	Накнаде у натури	70,000.00	69,999.98	100.00%
	413100	Накнаде у натури	70,000.00	69,999.98	100.00%
258/0	414000	Социјална давања запосленима	150,000.00	161,666.67	107.78%
	414100	Исплата накнада за време одсуствовања с посла на терет фонда	150,000.00	161,666.67	107.78%
259/0	415000	Накнаде трошкова за запослене	10,000.00	0.00	0.00%
	415100	Накнаде трошкова за запослене	10,000.00	0.00	0.00%
260/0	416000	Награде запосленима и остали посебни расходи	170,000.00	0.00	0.00%
	416100	Награде запосленима и остали посебни расходи	170,000.00	0.00	0.00%
261/0	421000	Стални трошкови	45,000.00	0.00	0.00%
	421100	Трошкови платног промета и банкарских услуга	25,000.00	0.00	0.00%
	421200	Енергетске услуге	5,000.00	0.00	0.00%
	421400	Услуге комуникација	15,000.00	0.00	0.00%
262/0	422000	Трошкови путовања	220,000.00	143,992.21	65.45%
	422100	Трошкови службених путовања у земљи	120,000.00	119,999.21	100.00%
	422200	Трошкови службених путовања у иностранству	100,000.00	23,993.00	23.99%
263/0	423000	Услуге по уговору	560,000.00	199,967.94	35.71%
	423300	Услуге образовања и усавршавања запослених	40,000.00	23,504.33	58.76%
	423400	Услуге информисања	100,000.00	0.00	0.00%
	423500	Стручне услуге	130,000.00	0.00	0.00%
	423600	Услуге за домаћинство и угоститељство	140,000.00	32,932.00	23.52%
	423700	Репрезентација	100,000.00	93,531.61	93.53%
	423900	Остале опште услуге	50,000.00	50,000.00	100.00%
264/0	424000	Специјализоване услуге	50,000.00	0.00	0.00%
	424200	Услуге образовања, културе и спорта	50,000.00	0.00	0.00%
265/0	425000	Текуће поправке и одржавање	130,000.00	0.00	0.00%
	425100	Текуће поправке и одржавање зграда и објеката	100,000.00	0.00	0.00%
	425200	Текуће поправке и одржавање опреме	30,000.00	0.00	0.00%
266/0	426000	Материјал	200,000.00	36,207.28	18.10%
	426100	Административни материјал	60,000.00	36,207.28	60.35%
	426400	Материјал за саобраћај	50,000.00	0.00	0.00%
	426600	Материјал за образовање, културу и спорт	30,000.00	0.00	0.00%

	426800	Материјали за одржавање хигијене и угоститељство	10,000.00	0.00	0.00%
	426900	Материјали за посебне намене	50,000.00	0.00	0.00%
267/0	482000	Порези, обавезне таксе, казне и пенали	8,000.00	0.00	0.00%
	482100	Остали порези	5,000.00	0.00	0.00%
	482200	Обавезне таксе	3,000.00	0.00	0.00%
269/0	515000	Нематеријална имовина	50,000.00	0.00	0.00%
	515100	Нематеријална имовина	50,000.00	0.00	0.00%

1201-7002 Пројекат: Престоница културе Србије 2023 - ЧАЧАНСКА РОДНА 1,500,000.00 1,476,000.00 98.40%

271/0	512000	Машине и опрема	1,500,000.00	1,476,000.00	98.40%
	512600	Опрема за образовање, науку, културу и спорт	1,500,000.00	1,476,000.00	98.40%

УКУПНО РАСХОДИ ЗА ПРОГРАМ 13 - РАЗВОЈ КУЛТУРЕ 65,905,900.00 58,106,733.55 88.17%

Градска библиотека "Владислав Петковић Дис" Чачак - Приходи: 65,905,900.00 58,106,733.55 88.17%

ПРОГРАМ 13 - РАЗВОЈ КУЛТУРЕ

Извори финансирања за функцију 820	65,905,900.00	58,106,733.55	88.17%
01 Приходи из буџета	63,948,900.00	57,206,087.90	89.46%
01 Приходи из буџета /Сопствени приходи буџетских корисника/	1,957,000.00	900,645.65	46.02%

УКУПНО ПРИХОДИ ЗА ПРОГРАМ 13 - РАЗВОЈ КУЛТУРЕ 65,905,900.00 58,106,733.55 88.17%

РЕАЛИЗАЦИЈА ПЛАНА ИЗ СРЕДСТАВА ОСТАЛИХ ИЗВОРА ЗА 2022 годину

Градска библиотека "Владислав Петковић Дис" Чачак

Раздео 11; Глава 02; Подекономска класификација 00; функционална класификација 820

јединствени број буџетског корисника 04870

програмска класификација	број априорираје	економска класификација	О П И С	План расхода и издатака, и прихода	Реализација расхода и издатака, и прихода	Проценат остварења
					из средства осталых извора финансирања 2022	

Градска библиотека "Владислав Петковић Дис" Чачак - 4,862,000.00 4,179,202.99 85.96%

Расходи и издатци:

УСТАНОВА У КУЛТУРИ

ПРОГРАМ 13 - РАЗВОЈ КУЛТУРЕ

1201

1201-0001	Функционисање локалних установа културе			300,000.00	276,204.99	92.07%
233/0	422000	Трошкови путовања		50,000.00	47,100.00	94.20%
	422100	Трошкови службених путовања у земљи		50,000.00	47,100.00	94.20%
234/0	423000	Услуге по уговору		50,000.00	43,712.17	87.42%
	423500	Стручне услуге		50,000.00	43,712.17	87.42%
236/0	425000	Текуће поправке и одржавање		20,000.00	12,389.40	61.95%
	425200	Текуће поправке и одржавање опреме		20,000.00	12,389.40	61.95%
237/0	426000	Материјал		105,000.00	104,603.42	99.62%
	426100	Административни материјал		15,000.00	14,801.12	98.67%
	426300	Материјал за образовање и усавршавање запослених		10,000.00	9,802.30	98.02%
	426400	Материјал за саобраћај		80,000.00	80,000.00	100.00%
240/0	512000	Машине и опрема		75,000.00	68,400.00	91.20%
	512200	Административна опрема		75,000.00	68,400.00	91.20%
1201-0002	Јачање културне продукције и уметничког стваралаштва			1,950,000.00	1,939,090.00	99.44%
243/0	423000	Услуге по уговору		1,150,000.00	1,139,090.00	99.05%
	423200	Компјутерске услуге		575,000.00	575,000.00	100.00%
	423400	Услуге информисања		75,000.00	64,350.00	85.80%
	423500	Стручне услуге		500,000.00	499,740.00	99.95%
247/0	512000	Машине и опрема		800,000.00	800,000.00	100.00%
	512200	Административна опрема		800,000.00	800,000.00	100.00%
1201-4009	Пројекат: Установе културе-сопствени приходи			1,112,000.00	469,720.00	42.24%
260/0	416000	Награде запосленима и остали посебни расходи		350,000.00	350,000.00	100.00%
	416100	Награде запосленима и остали посебни расходи		350,000.00	350,000.00	100.00%
263/0	423000	Услуге по уговору		614,000.00	600.00	0.10%
	423400	Услуге информисања		280,000.00	0.00	0.00%
	423500	Стручне услуге		300,000.00	0.00	0.00%
	423900	Остале опште услуге		34,000.00	600.00	1.76%
268/0	512000	Машине и опрема		148,000.00	119,120.00	80.49%
	512200	Административна опрема		148,000.00	119,120.00	80.49%
1201-7002	Пројекат: Престоница културе Србије 2023 - ЧАЧАНСКА РОДНА			1,500,000.00	1,494,188.00	99.61%
270/0	423000	Услуге по уговору		350,000.00	350,000.00	100.00%
	423200	Компјутерске услуге		250,000.00	250,000.00	100.00%
	423500	Стручне услуге		100,000.00	100,000.00	100.00%
271/0	512000	Машине и опрема		1,150,000.00	1,144,188.00	99.49%
	512200	Административна опрема		1,150,000.00	1,144,188.00	99.49%
УКУПНО РАСХОДИ ЗА ПРОГРАМ 13 - РАЗВОЈ КУЛТУРЕ				4,862,000.00	4,179,202.99	85.96%

Градска библиотека "Владислав Петковић Дис" Чачак -
Приходи:

4,862,000.00

4,179,202.99

85.96%

ПРОГРАМ 13 - РАЗВОЈ КУЛТУРЕ

Извори финансирања за функцију 820	4,862,000.00	4,179,202.99	85.96%
07 Трансфери и од осталих нивоа власти	3,750,000.00	3,709,482.99	98.92%
13 Нераспоређени вишак прихода из ранијих година	799,000.00	469,720.00	58.79%
15 Неутрошена средства донација из ранијих година	313,000.00	0.00	0.00%

**УКУПНО ПРИХОДИ ЗА ПРОГРАМ 13 -
РАЗВОЈ КУЛТУРЕ**

4,862,000.00

4,179,202.99

85.96%

И З В Е Ш Т А Ј
о реализацији финансијског плана установе за 2022. годину

Укупно пренета и утрошена средства Библиотеци у 2022. години из буџета града Чачка износила су 57.206.087,90 динара од планираних 63.948.900,00 динара. Процент извршења планираних средстава је 89,46%.

- Средства пренета и утрошена за – Функционисање локалних установа културе – из средстава буџета града Чачка, износила су 50.760.809,22 динара од планираних 56.288.900,00 динара (90,18%). Ова средства представљају 88,73% у укупно пренетим средствима града Чачка.

Средства исплаћена запосленима за зараде у 2022. години износила су 37.327.891,95 динара, она представљају 78,49% у укупним средствима пренетим за функционисање установе.

У Библиотеци има 30 запослених на неодређено време. Три радника су током године ангажована по уговорима на одређено време због повећаног обима послана.

Квалификациона структура запослених на неодређено време: 21 запослени са високим образовањем по прописима који су уређивали високо образовање до 10. септембра 2005. године и по прописима који уређују високо образовање од 10. септембра 2005. године; 7 запослених са средњим образовањем и 2 запослена са основним образовањем.

Просечна нето зарада установе у 2022. години по запосленом износила је 59.829,90 динара.

Остале давања запосленима у 2022. години у Библиотеци износила су 2.536.513,89 динара, она представљају 5,00% у укупним средствима пренетим за функционисање установе. У ову групу спадају трошкови превоза на посао и са послом, јубиларне награде које су предвидив, али не и сталан трошак као и социјална давања и помоћи која нису ни сталан, а ни предвидив трошак.

Средства утрошена за сталне трошкове установе износила су 4.806.953,66 динара, она представљају 9,47% у укупним средствима пренетим за функционисање установе.

Средства за текуће поправке и одржавање зграде и опреме у 2022. години пренета су и утрошена у износу од 1.172.585,28 динара, она представљају 2,31% средстава у укупним средствима пренетим за функционисање установе.

Средства за друге трошкове редовног функционисања установе у 2022. години пренета су и утрошена у износу од 2.217.033,43 динара, а то представља 4,37% средстава у укупним средствима пренетим за функционисање установе.

Средства за набавку опреме и нематеријалне имовине пренета у 2022. години износила су 2.699.831,01 динар, а то представља 5,32% у укупним средствима пренетим од стране буџета града за функционисање установе.

- Средства пренета и утрошена за – Јачање културне продукције и уметничког стваралаштва – из средстава буџета града Чачка, износила су 3.194.370,01 динар од планираних 4.969.278,68 динара (80,67%). Ова средства представљају 8,69% у укупно пренетим средствима града Чачка.
- Средства пренета и утрошена за - Пројекат: Престоница културе Србије 2023 - ЧАЧАНСКА РОДНА износила су 1.476.000,00 динара од планираних 1.500.000,00 динара (98,40%). Ова средства представљају 2,58% у укупно пренетим средствима града Чачка.

Укупно пренета и утрошена средства у Библиотеци током 2022. године Пројекат: Установе културе - сопствени приходи износила су 900.645,65 динара од планираних 1.957.000,00 динара. Проценат извршења планираних средстава је 46,02%.

Средства утрошена за зараде у установи износила су 288.811,57 динара, она представљају 32,07% у укупним средствима утрошеним из сопствених прихода.

Средства утрошена за остала давања запосленима установе износила су 231.666,65 динара, она представљају 25,72% у укупним средствима утрошеним из сопствених прихода.

Средства за друге трошкове редовног функционисања установе и програмске активности у 2022. години утрошена су у износу од 380.167,43 динара, а то представља 42,21% у укупним средствима утрошеним из сопствених прихода.

Укупно пренета и утрошена средства Библиотеци током 2022. године из осталих извора финансирања износила су 4.179.202,99 динара од планираних 4.862.000,00 динара. Проценат извршења планираних средстава је 85,96%.

- Трансфери од других нивоа власти - Утрошена средства износила су 3.709.482,99 динара од планираних 3.750.000,00 динара (98,92%). Ова средства представљају 88,76% у укупно утрошеним средствима из осталих извора.
- Средства су утрошена на основу уговора са Министарством културе по четири пројекта утрошена су средства у износу од 2.215.294,99 динара, а неутрошена средства у износу од 34.705,01 су са рачуна града враћена Министарству. На основу уговора града са Министарством културе Престоница културе Србије 2023 - ЧАЧАНСКА РОДНА утрошена су средства у износу од 1.494.188,00 динара за набавку полица, услуге израде мултимедијалног дела поставке и дизајн и превод промотивних текстова за потребе „Музеја поезије,, .
- Нераспоређени вишак прихода из ранијих година - Утрошена средства износила су 469.720,00 динара од планираних 799.000,00 динара (58,79%). Ова средства представљају 11,24% у укупно утрошеним средствима из осталих извора. Средства су планирана у оквиру Пројеката: Установе културе - сопствени приходи.

На рачуну града се налазе средства неутрошених сопствених прихода из ранијих година у износу од 814.553,72 динара и средства неутрошених донација из ранијих година у износу од 312.724,15 динара. Сва ова средства биће планирана за трошење у 2023. години.

Средства донација за штампање монографије Милене Чубраковић (276.869,15 динара) и донације од фирме ЕБАРТ за реализацију пројекта „Несигурна прошлост – Тимелине 1991-2015“ (35.855,00 динара).

Руководилац заједничке стручне службе
Мирјана Спасојевић

ОБЈЕКТИ, МАШИНЕ И ОПРЕМА

Настављено је редовно одржавање и улагање у објекте машину и опрему. У оквиру опремања простора отворене сцене Библиотеке у унутрашњем дворишту зграде у Синђелићевој улици, урађене су клупе за седење на амфитеатру, чиме је простор прилагођен за удобније коришћење посетилаца Библиотеке и програма на отвореном.

Настављено је и улагање у огранке на селу, где је на ред дошао огранак у Прељини. У 2022. години извршена је замена столарије на огранку (улазна врата, излог, прозор, санирана је влага, унапређена електро мрежа и припремљено увођење клима уређаја у објекат.

Библиотека редовно улаже у компјутерску и комуникациону опрему, са циклусима замене дотрајалих рачунара и друге врсте опреме коју користе запослени и корисници Библиотеке. Значајна средства уложена су у паметне табле, интерактивне дисплеје и ЛЕД телевизоре за промотивне сврхе, обуку, програме, радионице и мултимедијалне потребе, укључујући опрему за будући Музеј поезије.

Редовна периодична замена опреме или њена амортизација се радила у складу са програмом рада и расположивим финансијским средствима у 2022. години. Библиотека има једно службено путничко возило набављено 2018. године, које се интензивно користи за потребе установе, службена путовања и рад на терену у Моравичком округу.

ЗАПОСЛЕНИ

Систематизацијом радних места у Библиотеки предвиђено је да у установи ради 36 извршилаца у сталном радном односу. У Библиотеки је током већег дела године радило укупно 29 запослених радника на неодређено, као и троје запослених са уговорима на одређено време.

Поред 24 стручна радника за примарну делатност, у Библиотеки су током 2022. била запослена два књиговесца, две чистачице и један референт за административне послове. Уз то, на привременим и повременим пословима ангажована су још два лица са ВСС и један домар (CCC). Послове књиговодства, рачуноводства и правних послова Библиотека врши преко заједничке службе за све установе културе.

Крајем 2022. године Библиотеку је напустио књиговезац, чиме је број књиговезаца смањен на један, и запослен је на неодређено један библиотекар (ВСС), па је број запослених остао 29.

Библиотека је током 2022. године ангажовала на одређено поводом повећаног обима посла до троје запослених, на стручним библиотечким пословима и одржавању објеката и имовине.

Стручна структура запослених радника Библиотеке повољна је и изнад просека Републике, са великом већином стручних радника са ВСС. Квалификациона структура запослених је повољна и изнад норми у струци за јавне библиотеке, са доминантним бројем запослених са ВСС са завршеним филолошким или факултетом друштвено-хуманистичких наука. Просечан број година радног стажа запослених у 2022. години био је 17. Просечна исплаћена нето плата запослених Библиотеке у 2022. години била је 59.829,90 динара, што испод републичког просека.

Установа је наставила да улаже средства у редовно стручно усавршавање својих стручних радника, организацијом акредитованих стручних семинара, упућивањем запослених на конференције и семинаре у земљи, односно кроз праћење онлајн конференција и скупова.

ОБЈАВЉЕНЕ КЊИГЕ И СТРУЧНИ РАДОВИ РАДНИКА БИБЛИОТЕКЕ

1. Поезија као израз духовне слободе / приредила Тијана Бежанић. У: Дисово пролеће . - ISSN 0351-0417. – Бр. 53 (2022), стр. 30.
2. Песник боемске мисли и елегантног стила / приредила Тијана Бежанић. У: Дисово пролеће . - ISSN 0351-0417. – Бр. 53 (2022), стр. 31.

3. Прилози за чачанску библиографију : издавачко-штампарска продукција 2021. / Тијана Бежанић, У: Глас библиотеке. - ISSN 0353-7595. - Бр. 28 (2022), стр. 133-195
4. Лет испред времена – заоставштина Драгана Кувекаловића у Градској библиотеци „Владислав Петковић Дис“ у Чачку / Тијана Бежанић, Тамара Јанковић. У: Глас библиотеке. - ISSN 0353-7595. - Бр. 28 (2022), стр. 87-114
5. Тања Вуковић, Коаутор са колегиницом Маријом Радуловић кataloga Аритмија ŔRbanog певања који прати истоимену изложбу, посвећене добитнику Дисове награде за 2022.
6. Тања Вуковић, Интервју са лауреатом Дисове награде, објављен у 53. броју Дисовог пролећа.
7. Тања Вуковић, Приредила текст о првом добитнику признања Дисових свечаности (Васку Попи), објављеном у 53. броју листа Дисово пролеће
8. Тања Вуковић, Аутор текста „Пролеће Васка Попе као сећање на будућност“ који је објављен у Књижевним новинама (јул–август 2022).
9. Тања Вуковић, Приказ стручног скупа БИБЛИОНЕТ 2022 под насловом „Библиотеке су места истине и места промене“, објављен у стручном часопису Библиотекар (бр. 2/2022)
10. Тања Вуковић, Приказ изложбе и каталога Аритмија ŔRbanog певања (коауторски рад са колегиницом Маријом Радуловић), за часопис Крагујевачко читалиште (децембар 2022).
11. Мирко Дрманац је припремио уводник „Да ли су границе вредне промерања?“ за 28. број Гласа библиотеке.
12. Излагање Мирка Дрманца „Војсовер у библиотекама“ објављено је у Зборнику радова 18. међународне конференције БДС „После 2020: нове прилике и перспективе“.
13. Стручна класификација и каталогизација књижног фонда / Дубравка Илић. У: Просвета у пракси [Електронски извор] : часопис прилагођен специфичностима образовно-васпитних установа (Смедерево). ISSN 2787-3048. – Бр. 3(2022), стр.57-64.
14. Ревизија књижног фонда школске библиотеке / Дубравка Илић. У: Просвета у пракси [електронски извор] : часопис прилагођен специфичностима васпитно-образовних установа (Смедерево) / ISSN 2787-3048. –Бр. 4 (2022), стр. 55-60.
15. Школски библиотекар XXI века – креативни ризничар писаног блага / Дубравка Илић. У: Просвета у пракси [електронски извор] : часопис прилагођен специфичностима васпитно-образовних установа (Смедерево) / ISSN 2787-3048. –Бр. 5 (2022), стр. 48-52.
16. Анализа рада јавних библиотека Моравичког округа : у периоду 2018-2021. године / Дубравка Илић. У: Глас библиотеке. Бр. 28 (2022), стр. 55-66.
17. Оливера Недељковић, *Драгоцен прилог српској библиографској пракси*, посвећен монографији мр Гордане Ђилас *Библиографија Пере Зубца: 1962-2020*, 23. Сусрети библиографа у у Инђији, 2022.
18. Оливера Недељковић, *Звезда, мајка и робиња: сто тридесет година од рођења Христине Тинке Петковић*, У: *Дисово пролеће* (Чачак). – Бр. 53 (мај 2022), стр. 20-22.
19. Никола Пеулић, Бестијаријумски аспекти змије у *Роману о Лондону* Милоша Црњанског, у: *Кораци: часопис за књижевност, уметност и културу*. (Год. 56, св. 1/3, 2022, стр. 91-101)
20. Никола Пеулић, Пећина пред којом цветају макови, у: *Кораци: часопис за књижевност, уметност и културу*. (Год. 56, св. 4-6, 2022)
21. Никола Пеулић, Пеликан као историјска референца Чарлса I у *Роману о Лондону* Милоша Црњанског, у: *Липар : лист за књижевност, уметност и културу*. (Год. 22[23], бр. 77, 2022, стр. 233-241)

22. Нико
у Чач
73-83
23. Мари
добу”
24. Тања
посвеће
25. Марија
53.
26. Богдан
Богдановић, „да ли Elevator Pitch може да постане прича из лифта ваше библиотеке : едукација библиотекара у контексту иновативних знања”, објављено у зборнику радова са Библионета 2022.
27. Богдан Трифуновић, Александар Вукајловић и Марија Радуловић „Тајмлајн – неизвесна прошлост 1991-2015”, зборник радова са конференције Жички сабор библиотекара 2022.
28. Bogdan Trifunović (2022): Čačak Public Library New Building: An Experience of Putting the Library on the Scene, International Information & Library Review, DOI: 10.1080/10572317.2022.2025674.

УНАПРЕЂЕЊЕ БИБЛИОТЕЧКО-ИНФОРМАЦИОНЕ ДЕЛАТНОСТИ

У 2022. години Библиотека је пружила значајну стручну и организациону помоћ за осам школских библиотека Моравичког округа, које су као прве у Србији укључене у Cobiss библиотечку мрежу коју координира Народна библиотека Србије.

Библиотека је наставила се пружањем услуге доставе књига на кућну адресу на територији града Чачка у 2022. години. Нова услуга Библиотеке намењена је превасходно пензионерима, инвалидним лицима и другим суграђанима који из објективних разлога нису могли да користе просторије Библиотеке у граду или у органцима у Заблаћу, Мрчајевцима, Прељини и Пријевору. О истинству развоја и практичне имплементације нове врсте услуге објављен је и стручни рад запослених Библиотек.

У 2022. години Библиотека је наставила развој постојеће веб и мобилне апликације „Букмаркер – мој е-дневник читања“, <https://bukmarker.app/> и покренула нову апликацију за Музеј поезије на регистрованој адреси <https://www.muzejpoezije.rs/>.

У 2022. години објављен је 28. број часописа за библиотекарство „Глас библиотеке“ који се објављује од 1988. године. Овај угледни часопис стекао је 2021. статус научног часописа на листи категорисаних научних часописа Министарства просвете, науке и технолошког развоја, са категоријом M54, чиме је његов значај у струци додатно признат и уздигнут. Главни и одговорни уредник часописа у 2022. години постао је виши-библиотекар Мирко Дрманац.

Библиотека је организовала већи број обука из свих сегмената библиотечко-информационе делатности за библиотекаре и књижничаре Чачка и Моравичког округа.

БИБЛИОТЕЧКА ГРАЂА

Укупан библиотечки фонд на крају 2022. године био је **169.230 монографских публикација** (161.178 у 2021) и **351 наслов периодике**. У четири легата Библиотеке налази се 7.586 књига (Миливоја и Божидарке Филиповић - 3.397, Синише Пауновића - 1.403, Јована Давидовића - 2.494, Наташе и Мишела Берта у обради - 292). Књижни фонд одељења у Чачку, без огранака је 126.601 књига.

У 2022. години укупно је приновљено **9.304 јединица књижне грађе** (7.674 у 2021).

Статистика приновљених књига по одељењима у последњих пет година:

Одељење	2022.	2021.	2020.	2019.	2018.
Позајмно одељење за одрасле	2.260	2.601	2.048	2.263	3.280
Одељење за децу и младе	1.320	1.135	1.262	1.212	1.045
Завичајно одељење	581	558	500	366	653
Одељење стручне књиге	756	668	586	609	698
Огранак Мрчајевци	312	496	343	298	365
Огранак Заблаће	331	501	336	310	326
Огранак Прељина	323	418	381	285	292
Огранак Пријевор	289	414	349	326	364
Музеј поезије	569				
Легат Бранка В. Радичевића	1.482				
Страна књига	1.081	883	9		13
Стара и ретка књига					
УКУПНО:	9.304	7.674	5.814	5.669	7.036

У 2022. години рађени су и послови расхода грађе у складу са правилима струке. Ванредном ревизијом по критеријуму дотрајалих и неупотребљивих јединица које мерама техничке заштите не могу да се доведу у стање да могу бити даље коришћене расходовано је 1.252 јединице. Расходована грађа нуди се даље осталим библиотекама у мрежи библиотека Србије, користи се за полице Отворене библиотеке које наша установа одржава на десетак локација у граду, као и за поклон грађанима. Део књига који је у изузетно лошем стању се предаје на рециклажу.

КОРИСНИЦИ БИБЛИОТЕЧКИХ УСЛУГА

У Библиотеку је у 2022. уписано **5.180 нових чланова** (4.842 у 2021). Књижном и некњижном грађом, као и серијским публикацијама, услужено је **44.943 корисника**, а још додатним услугама (радионице, посетиоци и др.) **17.147**.

Активних корисника Библиотеке (са важећом чланском картом из 2021. и у 2022. години који су макар једном посетили одељење или огранак установе) било је **7.637** (**7.047** у 2021), што је повећање од 590 активних корисника у односу на 2021. годину или 8,4%.

Процентуално највише корисника Библиотеке припада категоријама предшколци, ученици основних и средњих школа и пензионери. Значајан број корисника налази се у категорији радници.

БРОЈ И СТРУКТУРА УПИСАНИХ ЧЛАНОВА У 2022. ГОДИНИ								
	предшколци	основна школа	средња школа	студенти	радници	службеници	остали	УКУПНО
ОДРАСЛО		559	442	666	28	796	2.491	
ДЕЧЈЕ	604	1.410						2.014
МРЧАЈЕВЦИ	56	87		3	11	11	17	185
ПРИЈЕВОР	3	40				10	6	59
ПРЕЉИНА	72	39		1	9		5	126
ЗАБЛАЋЕ	55	188		2	2	29	29	305
УКУПНО	790	1.764	559	448	688	78	853	5.180

ЦЕНОВНИК УСЛУГА

Ценовник услуга Библиотеке, који је одлуком Управног одбора установе у примени од 2. новембра 2020. године, остао је непромењен. Цене годишњих чланарина Библиотеке и даље су веома повољне за кориснике, који у складу са категоријом члана плаћају износ између 400 и 800 динара за 12 месеци чланства, док су доступне и породичне чланарине које дају додатне погодности за чланове. Одређене категорије грађана имају и даље право на бесплатан упис (незапослени, лица са инвалидитетом, добровољни даваоци крви). Поред тога, Библиотека редовно током године омогућава упис корисницима са сниженом ценом од 50% за одређене датуме и празнике, као што су Савиндан (27. јануар), Дан библиотеке (10. март), Дан библиотекара Србије (14. децембар), Дан града Чачка (18. децембар). Вишегодишња акција подршке одличним ученицима основних и средњих школа на територији града Чачка, који на основу одличног успеха у школској години могу да остваре бесплатан упис или продужење чланарине између Видовдана и септембра месеца, настављена је у 2022. години.

КОРИШЋЕЊЕ КЊИЖНОГ И НЕКЊИЖНОГ ФОНДА И УСЛУГА

На коришћење је дато укупно 103.371 физичких јединица грађе (98.591 у 2021), 76.498 књига, 26.783 новина и часописа и 90 некњижне грађе.

- Позајмно одељење за одрасле: 46.083 књига
- Одељење стручне књиге: 1.926
- Одељење завичајне збирке: 686 књига, 1.827 серијских публикација и 90 јединица некњижне грађе
- Одељење за децу и младе: 20.477 књига и сликовница
- Одељење стране књиге: 46
- Огранак Mrчајевци: 2.069
- Огранак Пријевор: 838
- Прељина: 910
- Заблаће: 1.629 књига и сликовница
- Периодика: 26.669 часописа и листова

Књижном и некњижном грађом услужено је 44.943 корисника (41.169 корисника у 2021):

- Позајмно одељење за одрасле кориснике: 22.797 корисника
- Одељење стручне књиге: 4.748
- Одељење завичајне збирке: 332
- Одељење за децу и младе: 9.943
- Одељење стране књиге: 27
- Огранак Mrчајевци: 1.004
- Огранак Пријевор: 437
- Огранак Прељина: 663
- Огранак Заблаће: 960
- Периодика: 4.032

Централну зграду Библиотеке и њене огранке је током 2022. године 17.147 лица користило за рад у читаоницама или због колективних и индивидуалних обилазака или посета (у 2021. 9.768).

У 2022. години број прочитаних књига по становнику града био је 0,7. Број активних корисника Библиотеке је на нивоу од око 8% становништва града. Обрт књижног фонда (број издатих књига у односу на укупан број књига) био је 0,466.

КУЛТУРНО-ОБРАЗОВНА ДЕЛАТНОСТ

Остварене програмске активности у 2022. години

Програмска активност Библиотеке у 2022. години обухватила је 91 културно-образовни садржај. Програми су били намењени свим узрасним групама и категоријама и, у просеку, ако се не рачунају викенди, одвијали су се два пута седмично. Поредећи статистику са претходном годином, приметан је нешто већи број реализованих програма (посебно радионица где је повећање 100%) и већи број публике.

Око 8.200 посетилаца физички је присуствовало неком од садржаја који је реализовала Библиотека (предавање, трибина, радионица, изложба, представа итд). Епидемијска ситуација је у 2022. била значајно повољнија, те није било ограничења у броју присутне публике. Упркос томе, углавном је настављено стримовање програма Библиотеке на Фејсбуку мрежи. Манифестације „Штампана реч”, „Дисово пролеће” и „Лето у Библиотеци” су одржане по плану.

Библиотека је по први пут била домаћин тродневног стручно-научног скупа „Библионет 2022” и по први пут имала штанд на Београдском сајму књига.

I Књижевни програми, предавања, читање поезије, трибине, представљање стручних публикација (42 програма, 3.630 посетилаца)

- Свечаност отварања манифестације „Штампана реч 2021”, додела награда „Исаило А. Петровић” и „Даница Марковић” (80 посетилаца)
- Промоција књиге српских идиома „Код нас се каже” аутор Маја Стојановић (50 посетилаца)
- Представљање књиге успомена на старе Чачане „Пронађени у сећању”, аутор Емилија Вишњић (40 посетилаца)
- Промоција 27. броја стручног часописа за библиотекарство „Глас библиотеке” (30 посетилаца)
- Дан Библиотеке, програм поводом дана установе, додела признања највернијим читаоцима (200 посетилаца)
- Трибина „Земља живих” у сарадњи са Удружењем „Ирмос” (100 посетилаца)
- Стручно вођење кроз изложбу „Стара и ретка књига од 17. до 19. века” (40 посетилаца)
- „Мала поетска кутија”, свечано отварање 59. Дисовог пролећа (200 посетилаца)
- Представљање поетске књиге „Задњи поглед у ретровизор Милице Росић. Програм одржан у Лазаревцу (50 посетилаца)
- „Поезија вере, наде, љубави”, књижевно вече у сарадњи са Удружењем „Ирмос” (100 посетилаца)
- Представљање поетске књиге „Задњи поглед у ретровизор Милице Росић. Програм одржан у чачанској Гимназији (100 посетилаца)
- „Вече са Енесом”, књижевни портрет Енеса Халиловића (80 посетилаца)
- „Зрију пролећа нова”, програм обележавања јубилеја 90 година од рођења Мике Антића у сарадњи са средњим школама (200 посетилаца)
- „Чачак у трилогији Милкице Милетић”, представљање романа завичајне ауторке (40 посетилаца)
- „Повесница речи моћне”, промоција стваралаштва Милене Марковић (70 посетилаца)
- „Хтедох дугу да са неба свучем”, драмско-музички програм посвећен Бранку Радичевићу (40 посетилаца)
- Промоција 59. Дисовог пролећа у Српском књижевном друштву у Београду (50 посетилаца)
- „Праслован на 59. Дисовом”, музичко-поетско вече словеначког кантаутора и песника Зорана Предина” (130 посетилаца)

- „Кад бих био песник”, додела награда за ученичке радове у Заблаћу (80 посетилаца)
- Завршно вече 59. Дисових свечаности, додела Дисове награде, Награде „Млади Дис” и награде за есеј (200 посетилаца)
- „Како је убијана Краљевина Југославија”, представљање мемоарске прозе Радоја Јанковића, приредила Даница Оташевић (55 посетилаца)
- „Црна Гора кроз историјска документа”, промоција књиге Јована Маркуша, програм у сарадњи са Удружењем „Ирмос” (50 посетилаца)
- Циклус „Подршка је важна”, промоција песничке збирке Љиљане Скелић Вемић (50 посетилаца)
- „Хорска сретања”, завршни концерт манифестације у организацији Удружења „Ирмос” (80 посетилаца)
- „У брисаном простору”, промоција збирке песама Братислава Бежанића (50 посетилаца)
- „Српска средњовековна уметност из јапанске визуре”, предавање Сађи Шимаде о конзервацији и рестаурацији (50 посетилаца)
- „Библионет 2022”, 16. годишњи стручно-научни скуп Заједнице матичних библиотека Србије (200 посетилаца)
- „Запетљавање са Дејаном Алексићем”, промоција романа „Петља” (180 посетилаца)
- „Култура у контексту одрживог наслеђа”, трибина у оквиру манифестације Дани европске баштине 2022 (100 посетилаца)
- „Паробродски разговори о Аритмији урбаног певања”, отварање изложбе и читање поезије у УК Пароброд Београд (50 посетилаца)
- Промоција издања и лауреата 59. Дисовог пролећа на Сајму књига (50 посетилаца)
- „Улога књижевног текста у развоју инклузивних вредности”, програм у оквиру манифестације „Дани Вука Каракића у Чачку”, (25 посетилаца)
- „Плес галаксија”, програм посвећен научној фантастици као књижевном жанру (30 посетилаца)
- „Повест о телу”, промоција збирке прича Марјана Чакаревића (30 посетилаца)
- „Положај жена у науци”, трибина (70 посетилаца)
- „Шта је на крају”, књижевно вече поводом сто година од рођења Душка Радовића, програм са Економском школом (200 посетилаца)
- Представљање књиге „Хрватима с љубављу” у сарадњи са Удружењем „Ирмос” (100 посетилаца)
- Обележавање Светског дана особа са инвалидитетом у сарадњи са установом „Зрачак” и продајна изложба рукотворина (50 посетилаца)
- Предавање проф. Александра Кавчића (Фондација Кавчић) у сарадњи са „Иницијативом за бесплатно образовање” (30 посетилаца)
- „Препознај себе”, промоција издања „Књига за сваки дан” (50 посетилаца)
- Свечаност отварања Одељења стране књиге (200 посетилаца)
- Промоција збирке ангажоване кратке приче „Мокрин чврз” (50 посетилаца)

II Програми за децу и младе (14 програма, 1.400 посетилаца)

- „Песма деци на дар”, програми за децу поводом Светског дана дечје књиге, гостовање писца за децу Бошку Ломовића у огранцима Библиотеке у Пријевору, Прељини, Заблаћу, Мрчајевцима и Одељењу за децу и младе (5 програма, укупно 250 посетилаца)

- Трибина за младе на тему насиља и пројекција филма „Потреба за мржњом” (80 посетилаца)
- Промоција романа за младе „Спона светова” аутор Јана Давидовић (170 посетилаца)
- Квиз знања за старије основце „Читам и знам!”, програм одржан у Заблаћу у сарадњи са ОШ „Владислав Петковић Дис” и ОШ „22. децембар” Доња Трепча (100 посетилаца)
- „Радознале очи бунтовнице Нине”, промоција романа за тинејџере „Све што (ни)сам желела и „Све што (ни)сам очекивала” аутора Драгане Младеновић (150 посетилаца)
- „Коктел бајка”, представа за децу (200 посетилаца)
- Видовдански свет(л)описи”, представљање Српског народног илустрованог календара „Даница” и Школског забавника „Даница за младе” у сарадњи са Удружењем „Чувари дела Вука Каракића” (200 посетилаца)
- „Пас који воли књиге”, промоција публикације за предшколце (100 посетилаца)
- Промоција романа за децу „Младунче” аутор Милош Михаиловић (30 посетилаца)
- Представа за децу „Новогодишња бајка” у извођењу Театра „Талија” (120 посетилаца)

III Изложбе (17 изложби, 2.700 посетилаца)

- Изложба „Дани Патријарха Павла” аутор Мирко Вујичић, (150 посетилаца)
- Изложба чачанске издавачке продукције „Штампана реч 2021” аутор поставке Тијана Бежанић (100 посетилаца)
- Изложба књига посвећена писцима који су радили као управници библиотека, библиотекари или архивисти „Ризничари књига, уметници речи”, аутори Душица Цибралић, Биљана Арсић, Исидора Ђоловић (200 посетилаца)
- „Стара и ретка књига од 17. до 19. века”, поставка експоната из фондова Библиотеке Лазић, Музеја српске књижевности и Музеја књига и путовања (300 посетилаца)
- Изложба фотографија Фото савеза Србије „Лепота старења” (80 посетилаца)
- Отварање мултимедијалне изложбе посвећене добитнику Дисове награде Драгану Бошковићу „Аритмија урбаног певања” аутора Тања Вуковић и Марије Радуловић (200 посетилаца)
- „Кроз објектив звездобројаца”, изложба фотографија небеских објеката, поставка Астрономског друштва „Руђер Бошковић” (100 посетилаца)
- „Смак 50”, ретроспективна изложба архивске грађе о рок групи „Смак”, аутор Ксенија Ђерковић (100 посетилаца)
- Изложба радова, експоната и фотографија са летњих радионица „Лето у Библиотеци 2022” (100 посетилаца)
- „Чија је мустра бечка”, изложба Аустријског културног форума (300 посетилаца)
- „У ритму града”, изложба „Аритмија урбаног певања”, аутори Тања Вуковић и Марија Радуловић, на Градском тргу у Чачку (300 посетилаца)
- „Рокенрол – свирати, дисати и описати”, изложба књига посвећена рок музичи, аутори Исидора Ђоловић и Мирко Дрманац (100 посетилаца)
- „АТ– 90: перформативни архив”, програм отварања 31. Меморијала Надежде Петровић (50 посетилаца)
- „Архитектонско наслеђе Михајла Митровића”, изложба поводом сто година од рођења архитекте М. М, аутори Снежана Марјановић и Катарина Недимовић Затежић (Архизона) (300 посетилаца)
- Отварање изложбе „Аритмија урбаног певања” у Кући Ђуре Јакшића у Крагујевцу (170 посетилаца)

– „Предели других светова”, изложба књига посвећена теми научне фантастике у књижевности, аутор Никола Пеулић (50 посетилаца)

– „Стиховима на боиште”, изложба публикација из фондова Библиотеке поводом сто година од рођења Борислава Михајловића Михиза, аутори Душица Брковић, Марина Белић, Биљана Раичић (100 посетилаца)

IV Радионице: (18 радионице, 46 сусрета, 442 учесника)

– „Језик жирафе – језик срца”, радионица ненасилне комуникације за узраст 7–10 година, водитељ Ана Станојевић (5 радионице, 13 учесника)

– „У Будиму граду, чудно чудо кажу”, географска радионица за тинејџере, водитељ Биљана Арсић (3 радионице, 17 учесника)

– „Свет на длану”, едукативна радионица за основце, водитељ Биљана Арсић (3 радионице, 22 полазника)

– „Књижевна играоница”, језичка радионица Данијеле Квас (2 радионице, 25 полазника)

– „Историјско-истраживачке радионице”, водитељ Тамара Југовић (3 радионице, 30 полазника)

– „Неочекивана слагалица”, ликовна радионица Олге Глишин (4 радионице, 15 полазника)

– „Summer Discovery”, едукативна радионица Школе страних језика „Blackbird” (6 радионице, 25 учесника)

– „Лепа реч и гвоздена врата отвара”, креативна радионица водитељи Милица Домановић и Ана Станојевић (1 радионице, 25 учесника)

– „Кутија лепих речи”, креативна радионица водитељи Милица Домановић и Ана Станојевић (1 радионице, 25 учесника)

– „У свему нај, нај”, радионица занимљиве географије, водитељ Биљана Арсић (1 радионица, 25 учесника)

– „Под звезданим плаштот”, астрономска радионица за младе, предавање, посматрање небеских тела телескопом (100 посетилаца)

– „Summer Discovery 2”, едукативна радионица Школе страних језика „Blackbird” (6 радионице, 25 учесника)

– „Хиљаде листова, стотине цветова”, радионица оригамија, водитељи Марина Белић и Никола Пеулић (3 радионице, 10 полазника)

– „Камишибај – кад слика проговори”, водитељи радионице Маријана Лазић и Јелена Дуковић (3 радионице, 20 полазника)

– „Кад порастем бићу архитекта”, креативно-едукативна радионица за децу, водитељи Снежана Марјановић и Катарина Недимовић Затежић (1 радионица, 15 полазника)

– „Креативна зона за младе”, архитектонска радионица за средњошколце, водитељи Снежана Марјановић и Катарина Недимовић Затежић (1 радионица, 15 полазника)

– „Јелка на дар”, креативна радионица израде украсних предмета (1 радионица, 15 полазника)

– „Најлепше жеље исписане пером”, калиграфска радионица за децу, водитељ Селена Кошутић (1 радионица, 20 полазника)

Присуство на друштвеним мрежама

Страница Библиотеке на Facebook мрежи (@bibliotekacacak) постоји од 28. јула 2008. Страницу Библиотеке на Facebook-у 2022. години пратило је 5.910 особа – што је 380 више него

2021. године. Библиотека има од 2020. године и Instagram налог као профилисану страницу Одељења за децу и младе (@decjabibliotekaca). Youtube налог на овој мрежи отворен је 2008. године, први прилог објављен 31. 10. 2008. Канал у 2022. прати преко 200 корисника мреже. Налог Библиотеке на Twitter мрежи (@bibliotekacacak) отворен је 2017. године, а поново активиран 4. 12. 2020. године. Садржаји који се објављују на Twitter страни су вести са званичног веб-сајта Библиотеке.

ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ

Библиотека је у протеклој години објавила пет издања: изабране песме Драгана Бошковића „Најновији завет”; Лист „Дисово пролеће”, број 53 (уредник Тања Вуковић); каталог изложбе „Аритмија урбаног певања”, аутори Тања Вуковић и Марија Радуловић; „Дечаци источног блока” Алексе Крстића и научни часопис „Глас библиотеке”, број 28 (уредник Мирко Дрманац). Уредник осталих издања је др Богдан Трифуновић. Лектuru свих објављених публикација урадила је Тања Вуковић, док је за превод сажетака на енглески језик и њихову лектuru била задужена Тијана Бежанић.

Издања су представљена на конференцији за медије у Чачку, у Српском књижевном друштву у Београду, у УК „Пароброд“ Београд, на Сајму књига у Београду и на Сајму књига у Гучи током 61. Драгачевског сабора трубача.

У 2022. години уз финансијску подршку Министарства културе целокупна Дисова поезија преведена је на енглески језик. Преводилац је др Новица Петровић. Објављивање двојезичног капиталног издања очекује се у 2023. г.

Апликација Букмаркер

Мрежа библиотека (Краљево, Сомбор, Лесковац, Нови Сад, Чачак) која је реализовала пројекат „Унапређење корисничког искуства путем апликације Букмаркер“ у 2021. наставила је сарадњу и у 2022. години. Апликација је почетком године објављена, а крајем године изашла је и њена унапређена верзија. *Букмаркер* је активан и на друштвеним мрежама Фејсбук и Инстаграм, а објаве поставља Никола Пеулић. Статистика система показује да је закључно са 1. јануаром 2023. апликација *Букмаркер* имала формираних седам читаоница, 353 корисника и објављене 293 *Букмаркер* приче. Апликација је промовисана у више наврата (објављени радови у часописима, медијска промоција, постер-презентација на конференцији БДС итд.). У 2023. години у плану је промоција апликације у основним и средњим школама што би утицало на повећање броја преузимања, активних корисника, приказа књига, нових читаоница итд. Такође, планирано је и активирање *newsletter-a* у оквиру апликације.

ПРОЈЕКТИ

У 2022. години реализовано је пет пројеката којима је установа конкурисала за додатним средствима у циљу реализације планираних активности, док је Библиотека имала активности и из пројекта „Чачанска родна“:

- **59. Дисово пролеће**, пројекат подржан од стране Министарства културе и информисања са 200.000 динара (смањење у односу на претходне године),
- **реализација матичних послова** Библиотеке подржана је од стране Министарства са 300.000 динара у 2022, средства су умањена у односу на претходне године,
- **Музеј поезије - апликација**, пројекат подржан од стране Министарства културе и информисања са 700.000,00 динара, у оквиру пројекта развијена је апликација која ће пратити физичку поставку Музеја поезије од 2023. године.

- Превод Дисове поезије на енглески језик, пројекат подржан од стране Министарства културе и информисања са 250.000 динара.
- Опремање Одељења стране књиге са новим полицама, пројекат подржан од стране Министарства културе и информисања са 800.000 динара.
- Опремање амфитеатра дворишта Библиотеке и набавка инвентара Музеја поезије, пројекти подржани од стране Министарства културе и информисања и града Чачка са преко 2.000.000 динара из средстава пројекта „Чачанска родна“.

ОСТВАРЕНА И НАСТАВЉЕНА САРАДЊА У 2022.

Осим регионалних електронских и штампаних медија остварена је сарадња са дописништвом РТС-а и часописом Национална ревија Србија у којој је објављен текст „Дом смисла и књиге“ на осам страна. Библиотека је у овој години имала више од сто објава на сајту установе и редовно присуство на друштвеним мрежама Фејсбук и Инстаграм. Програми Библиотеке су присутни на два портала: Култура Чачак и Чачак на клик.

Настављена је редовна сарадња са другим установама културе и сарадницима, партнеријама, чачанским књижевницима и просветним радницима, Народном библиотеком Србије, Матицом српском, итд. Неколико успешних програма је реализовано са Аустријским културним форумом, Удружењем „Ирмос“, Канцеларијом за младе, Омладинском радио-станицом „Клик ФМ“, Удружењем „Адлигат“, Фото савезом Србије, Удружењем „Архизона“, Удружењем „Снага пријатељства – Amity“, Школом страних језика „Blackbird“, Астрономским друштвом „Руђер Бошковић“, Едукативним центром „Знам за више“, чачанским основним и средњим школама, предшколским установама, Установом „Зрачак“ и многим другима.

РАД ОДЕЉЕЊА И СЛУЖБИ БИБЛИОТЕКЕ У 2022. ГОДИНИ

ОДЕЉЕЊЕ ЗА ДЕЦУ И МЛАДЕ

Одељење за децу и младе ради са корисницима сваким радним даном од 8.00 до 19.00 часова у две смене, као и суботом од 9.00 до 14.00 часова. У току 2022. године у Одељењу су радиле библиотекарке Јелена Дуковић, Маријана Лазић, Ана Станојевић и Милица Домановић, уз повремено ангажовање других запослених као замена.

Стручно усавршавање запослених у 2022:

- Од 10. до 20. септембра запослени Јелена Дуковић, Маријана Лазић, Ана Станојевић и Милица Домановић успешно су завршиле on-line едукацију и добиле сертификат „Етика и интегритет“;
- 30. новембра библиотекари Јелена Дуковић, Маријана Лазић и Ана Станојевић похађали су семинар „Иновативне комуникационе вештине и мотивисање запослених у остваривању својих циљева“, аутора и предавача Милице Поповић;
- 1. децембра библиотекар Милица Домановић похађала је семинар „(Не)обавезна лектира“, аутора и предавача Данијеле Скоковић и Милице Јеверићин;
- Сви библиотекари Одељења за децу и младе посетили су Сајам књига у Београду.

Статистика Одељења у 2022. години:

- 2.024 уписана корисника
- 9.943 корисника
- 1.670 посета
- 20.477 издатих књига
- 1.320 приновљених књига, од чега је 423 добијено поклоном (од тог броја, 215 је добијено откупом Министарства културе)

- 110 расходованих књига

- одређени број књига је, због недостатка простора, пресигниран и са првог спрата пресељен у други део фонда на другом спрату Одељења за децу и младе

- у Одељењу за децу и младе је приновљена полица намењена излагању нових наслова и телевизор који се налази на другом спрату Одељења за децу и младе.

Запослени овог одељења били су ангажовани на десетинама програма и активности са децом и младима током целе године: радионицама, сусретима са децом у Библиотеци, посетама на терену, изложбама, књижевним промоцијама, позоришним представама, итд.

Од јануара 2022. год. библиотекар Јелена Дуковић је поред рада у Одељењу за децу и младе била ангажована два пута недељно (средом и четвртком) у Одељењу набавке и стручне обраде књига. Радила је на стручној обради монографских публикација, што подразумева инвентарисање, печатирање, каталогизацију, распоређивање и дистрибуцију књига до одељења установе. Укључена је била и у обради публикација за Музеј поезије и Легат Бранка В. Радичевића. У току 2022. год. библиотекар Јелена Дуковић урадила је 1.225 записа.

ПОЗАЈМНО ОДЕЉЕЊЕ ЗА ОДРАСЛЕ ЧИТАОЦЕ

Позајмно одељење ради са корисницима сваким радним даном у две смене, од 8.00 до 19.00 часова, као и суботом од 9.00 до 14.00 часова. У Одељењу је током 2022. године било распоређено шесторо радника: Душица Цибралић, Душица Брковић, Марина Белић, Снежана Луковић, Биљана Арсић, Никола Пеулић. У Одељењу као замене и током радних субота ангажовани су и други стручни радници установе. Позајмно одељење је најфреквентније одељење установе.

Поред рада са корисницима овог одељења, вођење бриге о фонду, набавци и стручном смештају публикација, запослени Позајмног одељења били су у 2022. години веома активни и на пољу културно-просветне делатности, кроз организацију већег броја изложби књига из фонда одељења, радионица и вођења културних програма. Библиотекари одељења били су аутори већег броја књижних приказа за апликацију „Букмаркер“.

Статистика Одељења у 2022:

- 2.556 уписаних корисника;
- 46.083 издатих публикација;
- 52.436 пружених услуга;
- 2.261 приновљених књига (куповина 911; поклон 1.345 од тога откупом 548);
- 885 расходованих књига;
- депонирана грађа 403.

Запослени Одељења су се стручно усавршавали на већем броју стручних скупова и семинара:

- 05.03.2022. Одржан је Форум Електронска фискализација у библиотекама у Новом Саду, коме је присуствовала библиотекар Снежана Луковић.
- 17.03.2022. Одржан је Форум Електронска фискализација у библиотекама у Зајечару, коме је присуствовала библиотекар Биљана Арсић.
- 13.05.2022. Семинар Ка зеленим музејима и галеријама одржан је у Београду у организацији Green Art Incubator-а. Семинар је похађала библиотекар Биљана Арсић.
- 15-19.05.2022. Библиотекар Снежана Луковић је у периоду од 15. до 19. маја 2022. године похађала курс Употреба програмске опреме COBISS3/Преузимање записа и фонд. Курс је у Народној библиотеци Србије водила Сандра Дељанин.

- 10.06.2022. Семинар Менаџмент квалитетом у библиотечко-информационој делатности у складу са стандардом ИСО 9001:2015, похађали су га: библиотекари Биљана Арсић и Снежана Луковић, као и књижничар Душица Цибралић.
- 10-20.09.2022. On-line семинар Етика и интегритет похађали су сви библиотекари Позајмног одељења.

Сви библиотекари са Позајмног одељења узели су учешће на 65. Међународном сајму књига у Београду, први пут на штанду Градске библиотеке „Владислав Петковић Дис”.

Инфо-пулт

Инфо-пулт је организациона јединица при Позајмном одељењу која је преузела послове рада са корисницима на давању општих информација и обавештења, упућивања посетилаца Библиотеке, продужења чланства, учлањења за нове кориснике и вођења евиденције коришћења Читаонице за дневну штампу у приземљу зграде. Током 2022. године на тим радним местима радиле су књижничарке Милица Стовораг и Данијела Ђериман, док су као замене радили и други запослени Библиотеке.

- у 2022. години запослени на Инфо-пулту евидентирали су и продужили 4.580 уписа;
- бесплатних чланарина било је укупно 2.210 (Позајмно – 753; Одељење за децу и младе – 1.457), што је 48% процената укупно учлањених у ова два одељења. По категоријама, број корисника ослобођених плаћања чланарине:
 - Одличан ученик – 762 (Позајмно – 248; Одељење за децу и младе – 514)
 - Ученик првог разреда основне школе – 247
 - Предшколац – 557
 - Давалац крви – 70
 - Сарадник Библиотеке – 70
 - Незапослена лица – 164
 - Осталих – 340 (најчиталац, полазник радионица, доживотно бесплатно чланарина....)
- Породичних чланарина укупно 12 у оба одељења.
- Месечних чланарина укупно 8.
- Чланарине са 50% попуста :

3+ картица - 84; Дан Библиотеке - 57; Савиндан - 99; Дан библиотекара - 131; Уписи по школама: Гимназија – 60; Економска - 13; Свети Сава - 50; Танаско Рајић - 20; Дан студената - 15.

- Број нових уписа у Позајмном одељењу и Одељењу за децу и младе је 1.501, у Позајмном одељењу 697, а у Одељењу за децу и младе 804 нових чланова.
- Запослени свакодневно остварују сарадњу са колегама из Одељења периодике, а на Инфо-пулту је евидентирано 3.913 посета читаоници за дневну штампу. Свакодневно се печате новине које се користе у читаоници, одваја се штампа за пресклипинг и за архиву Одељења периодике.

Од фебруара 2022. на Инфо-пулту отпочет је рад на пресклипингу, а од маја 2022. и фискализација.

Књижничар Данијела Ђериман узела је учешће на 65. Међународном сајму књига у Београду на штанду Градске библиотеке Чачак.

Стручно усавршавање запослених:

- 05.03.2022. Књижничар Данијела Ђериман је присуствовала семинару *Форум електронска фискализација у библиотекама* у Новом Саду, док је књижничар Милица Стовораг 17.03.2022. присуствовала семинару *Форум електронска фискализација у библиотекама* у Зајечару.
- Књижничари Милица Стовораг и Данијела Ђериман присуствовали су семинару *Иновативне комуникационе вештине и мотивисање запослених у остваривању својих циљева*.

- Књижничари Данијела Ђериман и Милица Стограм успешно су похађале on-line семинар *Етика и интегритет*.

ОДЕЉЕЊЕ СТРУЧНЕ ЛИТЕРАТУРЕ И РЕФЕРЕНСНЕ ЗБИРКЕ

У Одељењу стручне литературе и референсне збирке (са читаоницом, на 1. спрату зграде Библиотеке) током 2022. године радила су два радника, Мирко Дрманац, виши библиотекар, и Биљана Раичић, библиотекар. Остали радници установе раде према распореду суботом или као замене. Одељење ради са корисницима сваким радним даном у две смене, од 8.00 до 19.00 часова, као и суботом од 9.00 до 14.00 часова.

Статистика Одељења у 2022:

- Број посета:

- посета члана у читаоници – 4.328
- посета неучлањеног корисника – 88
- организоване посете предшколске и школске деце, појединачне и колективне посете 1.179
- укупан бр. посета – 5.595
- укупан бр. корисника који су позајмили грађу из фонда Одељења стручне књиге – 792

- Позајмица грађе:

- позајмица у читаоницу - 723
- позајмица ван библиотеке - 232
- укупно бр. позајмљене грађе – 955
- Укупан број трансакција везаних само за грађу - 1934
- укупан бр. свих трансакција/активности у фонду Одељења стручне књиге (читаоци/грађа) унетих у COBISS базу – 6.350

- Међубиблиотечка позајмица - остварена је са Народном библиотеком Србије и 13 јавних библиотека, 4 високошколске библиотеке (три у Републици Србији и једна у Републици Српској) и 3 јавне установе културе. Укупан бр. међубиблиотечких трансакција – 151.

- Набавка публикација:

- куповином – 184
- поклоном -300
- откупом – 270
- сопствена издања – 2
- Укупно набављених публикација у 2022. години – 756

Стручно усавршавање у 2022:

- Библиотекар Биљана Раичић је у периоду од 15. до 19. маја 2022. године похађала курс *Употреба програмске опреме COBISS3/Преузимање записа и фонд*. Курс је у Народној библиотеци Србије водила Сандра Ђељанин.
- Мирко Дрманац је присуствовао акредитованом семинару *Менаџмент квалитетом у библиотечко-информационој делатности у складу са стандардом ISO 9001 : 2015* који су одржали др Бранислав Сладић и Милорад Грбовић 10. јуна 2022.
- Библиотекари Биљана Раичић и Мирко Дрманац присуствовали су семинару *Иновативне комуникационе вештине и мотивисање запослених у остваривању својих циљева аутор/предавач Милица Поповић*, Библиотека Матице српске . Семинар је одржан у Чачку, 30. новембра 2022.

Радници Одељења били су активни на пољу културно-просветне делатности и промоције Библиотеке, фонда Одељења и услуга, као и аутори или учесници више програма установе током године: изложби, књижевних промоција, јавних часова, Библиотекари одељења били су аутори већег броја књижних приказа за апликацију „Букмаркер“.

ОДЕЉЕЊЕ ПЕРИОДИКЕ

Одељење периодике (са читаоницом, приземље и први спрат зграде Библиотеке) прикупља, обрађује, чува и даје на коришћење серијске публикације као што су новине, часописи, магазини, листови, итд. У 2022. години у овом одељењу радила је библиотекар Тања Вуковић, која део радног времена посвећује и Одељењу за културно-просветну и издавачку делатност.

Статистика Одељења:

У току 2022. године фонд Одељења периодике користио је корисника (у Одељењу периодике услужено је око 300 корисника, а Читаоницу за штампу користило је 3.729 корисника). Од укупног броја евидентираних корисника било је 11 предшколаца, 46 основношколаца, 295 ученика средњих школа, 100 студената, 416 запослених из свих категорија, 33 пољопривредника и 2.827 корисника из групе осталих (незапослени, домаћице, без посла и сл.). Било је и 719 посета које евидентиране у појединачним месечним извештајима. Коришћено је укупно 26.783 серијских публикација од чега 24.971 бројева новина и 1.728 бројева часописа.

Текућом набавком приновљено је око 300 бројева часописа и 1.790 бројева новина у оквиру 12 наслова (од којих се 4 наслова трајно чувају). Одељење периодике у 2022. години имало исти буџет за набавку као и у претходној години, те је настављено редовно прибављање публикација, укључујући и нове наслове, те је на тај начин прибављено више од 160 бројева часописа различитих наслова. Проширења је и понуда Одељења, а приблиљени су путем набавке наслови која до сада нису постојала у фонду овог Одељења.

У Кобис базу унета 242 инвентарска броја серијских публикација, која су претражива у електронском каталогу.

Корисници Библиотеке преко овог одељења имају приступ електронској бази новинских чланака Медијског архива Ебарт и у 2022. години (корисници могу користи архив уз приступну шифру у Библиотеци или уз помоћ библиотекара).

Тања Вуковић је учествовала на 19. конференцији Библиотекарског друштва Србије у Београду, 14–16. 12. 2022, похађала је акредитовани семинар *Иновативне комуникационе вештине и мотивисање запослених у остваривању својих циљева*, похађала курс употреба програмске опреме COBISS3/Каталогизација – почетни курс, учествовала на конференцији *Новинска писменост и критичко мишљење у библиотекама*, Библиотека града Београда, 23. септембар 2022. године, похађала обуку на даљину „Етика и интегритет“ и положила тест знања.

Запослена Одељења била је током година укључена и у послове реализације програмских активности Библиотеке, издавачкој делатности као уредник листа „Дисово пролеће“, аутор изложби, водитељ програма, лектор издања, и аутор већег броја текстова за веб-сајт и промотивне текстове о активностима Библиотеке. Била је и Члан организационог одбора 16. годишњег стручно-научног скupa Заједнице матичних библиотека Србије БИБЛИОНЕТ 2022. у Чачку.

ОДЕЉЕЊЕ ЗА ЗАВИЧАЈНУ ЗБИРКУ И ЛЕГАТЕ

Одељење за завичајну збирку и легате је у 2022. години радило са једним стално запосленим радником, библиотекаром Тијаном Бежанић, с обзиром да је библиотекар-саветник Оливера Недељковић прешла на друге послове у установи, уз подршку других колега пре свега на издавању прес-клипинга који се чува у Одељењу. Одељење је отворено сваког радног дана и ради у једној смени.

У 2022. години фонд Завичајног одељења је користило укупно 332 корисника (4 предшколца, 18 ученика основних школа, 19 ученика средњих школа, 40 студената, 182 лица запослених у разним делатностима, 49 пензионера, 10 незапослених лица, 1 лице које припада категорији остали, а у оквиру међуодељенске позајмице обављено је 9 размена јединица). Одељење за завичајну збирку и легате обишло је укупно 470 посетилаца у оквиру индивидуалних или групних посета Завичајном одељењу, а током две седмице у месецу октобру 952 ученика 4. разреда основних школа из Чачка и околине посетило је Установу, а самим тим и Одељење. Коришћено је укупно 2.513 јединица монографских (686) и серијских (1.827) публикација из фонда Завичајног одељења. Дато је на коришћено и 34 фотографије, 45 новинских исечака и 11 плаката. Запослени у Завичајном одељењу одговорили су путем имејла или апликације вајбер (скенови, PDF документи, информације добијене претраживањем литературе из Одељења) на захтеве 41 корисника из земље и иностранства.

Фонд Завичајног одељења обогаћен је укупно са 581 примерком монографских публикација (29 куповином, 133 путем поклона, 416 на основу локалног обавезног примерка и 3 сопствена издања). Приновљено је и око 180 бројева новина и часописа, као и 4 рукописа за Завичајно одељење.

У локалну Cobiss базу Тијана Бежанић је унела и креирала 521 запис монографских и серијских публикација.

Завичајно одељење учествује у програмским активностима. У 2022. години организована је 23. Штампана реч, смотра са изложбом и наградама за издавачку и штампарску делатност Чачка. Тијана Бежанић учествовала је у реализацији неколико програма у току године, укључујући програме 59. Дисовог пролећа, промоције завичајних аутора, итд. Члан је редакције научног часописа који издаје Библиотека, Глас библиотеке.

У оквиру обавезног стручног усавршавања, Тијана Бежанић је присуствовала семинару *Иновативне комуникационе вештине и мотивисање запослених у остваривању својих циљева* аутора Милице Поповић из Библиотеке Матице српске, одржаног у Чачку 30. новембра 2022.

ОДЕЉЕЊЕ ЗА ДИГИТАЛИЗАЦИЈУ И НОВЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ

Одељење за дигитализацију и нове технологије у Библиотеци обавља све активности на пољу заштите и промоције културног наслеђа у дигиталном облику, одржавања информационог система у Библиотеци, веб-сајта, друштвених мрежа (Фејсбук) и дигиталне библиотеке, као и подршке запосленима и корисницима у коришћењу нових технологија. Послове у Одељењу у 2022. години обављао је један стално запослени, виши библиотекар-информатичар Александар Вукајловић, уз подршку библиотекара Владимира Симића, који једео радног времена посвећивао дигитализацији књижне, некњижне и аудио-видео грађе. Александар Вукајловић је у 2022. години одслушао обуку са темом „Етика и интегритет“ која је била организована за све запослене Градске библиотеке Чачак и успешно положио и присуствовао акредитованом семинару „(Не)обавезна лектира“, аутора Даниеле Скоковић (Народна библиотека Пожега) и Милица Јеверићић (професор српског језика у Гимназији „Свети Сава“ Пожега).

Дигитализовано у 2022: новински чланци – 910 каталог – 180 књига – 790, новина – 4.360, разна грађа – 557, фотографије – 542. Укупно: 7.339 страница. Наставак дигитализације архиве документације Библиотекарског друштва Србије – до сада скенирано 1970 – 1975 године – 3.600 страница. Укупно дигитализовано од оснивања Одељења: 270.366 страница разне грађе.

У Дигиталној библиотеци до краја године постављено је укупно 22.075 објекта (бројева новина, часописа, наслова књига, новинских чланака, фотографије). Колекција новинских чланака чини 16.652 објекта (Култура – 7932 и Спорт - 8720). Такође је дигитална Библиотека допуњена са колекцијама Радничких новина чије дигиталне копије смо добили од Библиотеке Матице српске. У колекцију часописа је додато 166 бројева часописа Преглед цркве епархије Жичке (1919-1938).

Путем БизСМС апликације коју омогућава обавештавају се корисници Библиотеке о програмима установе (најаве програма путем текстуалних порука), а такође се несавесни корисници опомињу да врате књиге које дугују.

Радник Одељења пружа техничку подршку запосленима, одржава рачунаре и рачунарске мреже. Учествује у техничкој припреми и поставци изложби које организује Библиотека. Члан је комисије за попис нематеријалне имовине Библиотеке. Учествује у изради Плана јавних набавки, као и плана набавки које не подлежу Закону о јавним набавкама. Члан је комисије за Јавне набавке у установи, током 2022. године реализована јавна набавка књига методом Оквирног споразума, набавка намештаја за потребе опремања Одељења стране књиге и набавка полица за потребе опремања Музеја поезије.

ОДЕЉЕЊЕ ЗА КУЛТУРНО-ОБРАЗОВНУ И ИЗДАВАЧКУ ДЕЛАТНОСТ

Одељење за културно-образовну и издавачку делатност је током 2022. године радило са једним сталним запосленим, Маријом Радуловић, заменицом директора и вишим библиотекаром за културно-образовну делатност и библиотекаром Тањом Вуковић са 50% радног времена посвећеног овом одељењу. Од октобра 2022. године у Одељење је прешла из Позајмног одељења и Исидора Ђоловић, библиотекар.

Одељење је примарно задужено да води послове на плану културно-образовне и издавачке делатности установе, маркетинга и односа са јавношћу.

Одељење за културно-образовну и издавачку делатност је и у 2022. остварило сарадњу са свим регионалним медијским кућама интензивно радећи на промоцији установе. Осим регионалних електронских и штампаних медија остварена је сарадња са дописништвом РТС-а и часописом *Национална ревија Србија* у којој је објављен текст „Дом смисла и књиге“ на осам страна. Библиотека је у овој години имала више од сто објава на сајту установе и редовно присуство на друштвеним мрежама Фејсбук и Инстаграм. Програми Библиотеке су присутни на два портала: *Култура Чачак* и *Чачак на клик*. Сав реклами материјал за програмску активност (плакете, флајере, месечне програме) као и монтажу аудио-видео записа Одељење је радило уз помоћ колеге Владимира Симића.

Настављена је редовна сарадња са другим установама културе и сарадницима, партнеријама, чачанским књижевницима и просветним радницима. Неколико успешних програма је реализовано и са Аустријским културним форумом, Удружењем „Ирмос“, Канцеларијом за младе, Омладинском радио-станицом „Клик ФМ“, Удружењем „Адлигат“, Фото савезом Србије, Удружењем „Архизона“, Удружењем „Снага пријатељства – Amity“, Школом страних језика „Blackbird“, Астрономским друштвом „Руђер Бошковић“, Едукативним центром „Знам за више“, чачанским основним и средњим школама и многим другима.

Запослена Марија Радуловић као заменица директора и стручни радник одељења била је укључена у планирање и организацију већине активности Библиотеке током 2022. године. Одржавала је контакт са медијима, давала изјаве и објављивала званичне вести из установе, у сарадњи са директором установе. Стручно се усавршавала на акредитованом семинару „Иновативне комуникационе вештине и мотивисање запослених у остваривању својих циљева“, конференцији „Новинска писменост и критичко мишљење у библиотекама“, Библиотека града Београда, конференција „Библионет 2022“, тема „Библиотеке и доживотно учење“, на Жички сабор библиотекара у Краљеву, тема „Сарадња библиотека са другим субјектима културе, образовања и науке“, на вебинару „Друштвене мреже и библиотеке“, предавач Милица Поповић, конференцији Библиотекарског друштва Србије, тема „Удруживање, повезивање и умрежавање библиотекара“.

У 2022. години Марија Радуловић је била члан Одбора Дисовог пролећа, члан редакције часописа „Глас библиотеке“ и редакције листа „Дисово пролеће“. Била је члан програмског тима

стручно-научног скупа „Библионет 2022”. Члан је Секције за културне програме и едукацију у библиотекама и Секције за јавне библиотеке при Библиотекарском друштву Србије.

Исидора Ђоловић је ангажована у Одељењу од октобра од када је углавном радила на материјалу потребном за апликацију *Музеј поезије*. Осим тога пратила је више програма и писала објаве за сајт и друштвене мреже. У плану је да се у наредном периоду интензивно бави Инстаграм налогом Градске библиотеке.

Тања Вуковић је ангажована у Одељењу половину радног времена, највише је на пословима издавачке делатности као и планирања и реализације програмских активности. Осим тога присуствовала програмима и писала објаве за сајт и друштвене мреже.

Владимир Симић у сарадњи са Одељењем ради дизајн месечних програма, плаката, флајера, реклами ног материјала (букмаркера), ради обраду фотографије и монтажу аудио-визуелних материјала, поставља вести на сајт установе и друге портале и дели објаве на друштвене мреже.

Музеј поезије и Легат Бранка В. Радичевића

Музеј поезије и Легат Бранка В. Радичевића нове су библиотеке целине установе, у 2022. години и даље у формирању. На пословима формирања ових целина распоређена је библиотекар саветник Оливера Недељковић, која је у јануару 2022. године започела пописивање монографских и серијских публикација из Библиотеке целине Бранка В. Радичевића у програму Excel. Евидентирано је, уз детаљан преглед и израду прелиминарних анотација о примерцима, 3.439 монографских публикација и 114 примерака серијских публикација. Током лета започето је са класификацијом, идентификацијом и атрибуцијом рукописа који припадају овлој Библиотеки целини. Овај посао биће настављен и у 2023. години. Одељење за стручну обраду публикација је преузело физичку и каталогску обраду монографских публикација из Библиотеке целине Бранка В. Радичевића. У узајамну базу COBISS.SR до сада је унето 1.482 публикације.

Током 2022. године се радило на почетку оснивања Музеја поезије. Просторија за Музеј је опремљена намештајем (изложбеним витринама и екранима за емитовање аудио-визуелних садржаја) и концептиране су основне смернице за формирање и прву поставку овог Музеја, послата писма потенцијалним дародавцима. Ступљено је у контакт са 78 лауреата песничких награда које додељује Градска библиотека у Чачку и успостављена је сарадња око преузимања поклона у 2023. години. У исту сврху, библиотекар Оливера Недељковић са колегама Наташом Поповић, Маријом Радуловић и Милетом Станојевићем посетила је наследнике историчара Душана Недељковића, а са потомцима књижевника Ранка Симовића је договорено преузимање дела заоставштине који је својом тематиком значајна за Музеј поезије и Завичајно одељење чачанске Библиотеке. Активно је праћена издавачка продукција и куповином је набављено 67 примерака књига за Музеј поезије, а као поклон је уведено 502 публикације (укупно 569 монографских публикација).

Оливера Недељковић је учествовала у писању текстова за новопокренуту мултмедијалну вишепрепечатну дигиталну апликацију Музеј поезије у веб и мобилној варијанти за Android и iOS уређаје. Уз помоћ колегинице Исидоре Ђоловић, написани су текстови и одабран аудио-визуелни материјал којима је у оквиру ове апликације представљено песничко стваралаштво 61 аутора, добитника Дисове награде. Она је у јануару 2022. године покренула Књижевни клуб „Словце”, са циљем да се међу децом од 8 до 12 година негује култура читања, открију и подстичу таленати за литерарно стваралаштво. У сарадњи са библиотекарима Дечјег одељења, Јеленом Дуковић и Аном Станојевић, одржано је укупно 25 радионица, на којима су обрађиване одређене теме и проблеми из области књижевно-језичког стваралаштва. Због бројних обавеза и здравственог стања библиотекара, рад КК „Словце“ је прекинут, али се континуирано одржава контакт и пружа подршка полазницима у намери да, кад се створе одговарајући услови, у 2023. године рад буде настављен.

Запослена је присуствовала акредитованом семинару *Иновативне комуникационе вештине и мотивисање запослених у остваривању својих циљева*, и скупу *Библионет 2022* који је одржан у организацији наше установе од 8. до 10. септембра. Оливера Недељковић је учествовала у читању, одабиру и редиговању радова за часописе „Глас библиотеке“ и „Дисово пролеће“. Написала је 12 приказа за апликацију *Букмаркер* и више текстова који су објављени у оквиру тематског блока

Дом смисла и књиге којим је Градска библиотека „Владислав Петковић Дис” у Чачку представљена у бр. 91 часописа „Национална ревија Србија”.

ОДЕЉЕЊЕ НАБАВКЕ И СТРУЧНЕ ОБРАДЕ КЊИГА

Одељење набавке и стручне обраде књига задужено је да води све послове у вези набавке (куповина, откуп, размена, поклони) и стручне обраде монографских публикација, што укључује инвентарисање, печатирање, каталогизацију, распоређивање и дистрибуцију до одељења установе. У Одељењу је током 2022. године било распоређено четворо запослених, дипломирани библиотекар Тамара Јанковић, самостални књижничар Снежана Планић, која је ангажована и у огранку Пријевор, књижничар Бранислава Видојевић која је ангажована и у огранку у Мрчајевцима, као и библиотекар Јелена Дуковић део радног времена.

Статистика одељења:

- Приновљена монографска грађа: 9.304

Одрасло:	2260
Научно:	756
Завичајно:	581
Дечје:	1320
Заблаће:	331
Мрчајевци:	312
Прељина:	323
Пријевор:	289
Страна:	1081
Музеј поезије:	569
БВР:	1482

Према врста набавке књига:

КУПОВИНА:	2775
ПОКЛОН:	6095 (ОТКУП 1514)
ОБАВЕЗНИ ПРИМЕРАК:	416
СОПСТВЕНО ИЗДАЊЕ:	18

- Стари фонд – 678 (Страна 2, Мишел Берте - 676)

У целокупну базу унето је 9.982 књиге (приновљена грађа и стари фонд), у бази је промењено 14.053 јединице (редакција записа, промена сигнатура, расход. статуси..), укупно од тога запослени Одељења набавке и обраде урадили су:

	Снежана Планић	Бранислава Видојевић	Тамара Јанковић	Јелена Дуковић	Укупно
Унето записа	2077	1925	2656	1227	7885
Промењено записа	2087	2414	3751	2513	10765
Креирано записа	134	11	12	2	159
Креирано нормативних записа	109	14	13	4	140

Пресигнирана грађа и одштампане налепнице		
Одељење за децу и младе	Позајмно одељење	Одељење стручне књиге
Д II – 479	О ДП – 695 О ДП II - 128	Н ДП - 610
Укупно: 1912		

Ванредном ревизијом по критеријуму дотрајалих и неупотребљивих јединица које мерама техничке заштите не могу да се доведу у стање да могу бити даље коришћене расходовано је 1.252 јединице. Одрасло: 898; Научно: 4; Дечје: 110; Заблаће: 151; Мрчајевци: 89.

Укоричене књиге – 399. У записима за укоричене књиге стављена је Напомена о коричењу и урађене су нове налепнице где је било потребе.

У овој години било је 98 појединца дародавца и 30 установа дародаваца.

Поред текућег посла обраде књига, уређивања библиографских записа, креирања нормативних одредница, расхода, обављани су и други стручни послови. Тамара Јанковић присуствовала је састанку 4. фебруара који је колегиница Дубравка Илић организовала са библиотекарима школских библиотека које улазе у систем Cobiss, као и 1. марта у улози демонстратора обраде књиге на састанку са директорима основних школа. У сарадњи са Матичном службом библиотеке Бранислава Видојевић је од месеца августа вршила обуку школских библиотекара за рад у Cobiss-у. Тамара Јанковић написала је и поставила на апликацију Букмаркер приказе три књиге.

У фебруару 2022. Јелена Дуковић распоређена је да буде до 2 дана у недељи у Одељењу набавке и обраде књига.

Тамара Јанковић пратила је онлајн конференција DTCE 22 Дигитална трансформација у култури о образовању у организацији Секције БДС Дигитална трансформација; вебинар Друштвене мреже и библиотеке у Организацији БДС-а, предавач Милица Поповић, онлајн конференцију COBISS 22, у организацији ИЗУМ-а, Марибор; вебинар Предметизација саставних делова публикација у пракси Народне библиотеке Србије, у Организацији БДС-а, предавач др Ана Стевановић, Народна библиотека Србије, Београд; трибину Култура у контексту одрживог наслеђа, одржана у оквиру Dana европске баштине; акредитовани семинар Иновативне комуникационе вештине и мотивисање запослених у остваривању својих циљева (4 сата), аутор програма Милица Поповић. Бранислава Видојевић присуствовала је семинару (Не) обавезна лектира (6 сати), аутор семинара Данијела Скоковић, Народна библиотека Пожега и Милица Јеверићић, Гимназија Свети Сава, Пожега. Снежана Планић и Бранислава Видојевић присуствовале су Скупштини Подружнице Моравичког округа Библиотекарског друштва Србије одржаној у Горњем Милановцу.

ОДЕЉЕЊЕ ЗА МАТИЧНЕ ПОСЛОВЕ

Градска библиотека у Чачку функцију матичности, предвиђену чланом 22. Закона о библиотечко-информационој делатности (Сл. гласник РС бр. 52/2011), током 2021. године вршила је у 67 библиотека Моравичког округа: четири општинске са осам огранака, 51 школских библиотека (39 основних и 11 средњих школа), три специјалне и у једној библиотеци општег типа у установи. Делатности Одељења биле су: актуелним законским и подзаконским прописима поверен стручни надзор и старање о унапређењу библиотечко-информационе делатности, вођење Регистра библиотека МО, као и остваривање културно-просветних активности у општинама Чачак, Горњи Милановац, Ивањица и Лучани.

Радници Одељења за матичне послове су виши библиотекар Дубравка Илић и библиотекар Владимир Симић. Оба радника ангажована су и на другим пословима у Библиотеци.

У 2022. години обављено је 87 стручних посета библиотекама и школама у Округу, израђени су редовни извештаји Министарству културе и информисања и Народној библиотеци Србије, план рада Матичне службе са финансијским планом за 2022. годину, записници о надзору над радом библиотека и њихово достављање РМКИ и НБС, и библиотекама чији је рад био предмет надзора, као и израда по захтеву РМКИ Анализе рада јавних библиотека Моравичког округа за период 2018-2021. Пружана је стручна и практична помоћ у раду у првих осам школа

Округа (и Србије) у програму Cobiss, уз одржавање два састанка у Гимназији и Техничкој школи у Ивањици са директорима и школским библиотекарима на тему окончања ревизије фондова, набавке термалних штампача и почетка рада у програму Cobiss као и при вршењу ревизије књижних фондова у другим школама.

У 2022. години библиотека Економско-трговачке школе „Књаз Милош“ у Горњем Милановцу, регистрована је 8. априла 2022. као 51. школска библиотека у Округу, а истог дана окончан је поступак регистрације библиотеке Школе за основно и средње образовање „1. новембар“ у Чачку, допуном одговарајуће документације.

Одељење је током 2022. године организовало три акредитована семинара из библиотечко-информационе делатности за раднике Библиотеке и колеге Моравичког округа, седам групних обука за школске библиотекаре Округа, групне и индивидуалне обуке школских библиотекара, припреме једног кандидата за полагање стручног библиотечког испита. Радници Одељења били су чланови Организационог одбора 16. годишњег стручно-научног скупа БИБЛИОНЕТ - Библиотеке и доживотно учење. Дубравка Илић је, на Скупштини Друштва школских библиотекара Србије, одржаној 31. 3. 2022. једногласном одлуком проглашена за почасног члана ДШБС, за своју сарадњу са школама и ангажовање на унапређењу рада школских библиотека.

Дубравка Илић председник је подружнице БДС за Моравички округ, активни члан Друштва и Секције за матичне библиотеке и делегат Скупштине удружења. Била је ангажована на реализацији већег броја програма на подручју матичности, самостално или у сарадњи са колегама и просветним радницима. Успешно је прошла обуку за „Етика и интегритет“ и похађала два акредитована семинара, „Менаџмент квалитетом у библиотечко-информационој делатности у складу са стандардом SRPS ISO 9001:2011“, и семинар (НЕ)обавезна лектира. Дубравка Илић је, у складу са Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја и Упутством за израду и објављивање информатора о раду органа јавне власти („Сл. Гласник РС“, бр. 10/2022) израдила Информатор о раду Градске библиотеке „Владислав Петковић Дис“, путем јединственог информационог система информатору о раду који води и одржава Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности. Аутор је других текстова за веб-сајт Библиотеке и четири приказа књига.

ОГРАНЦИ БИБЛИОТЕКЕ

Библиотека има четири огранка у Заблаћу, Mrчајевцима, Прељини и Пријевору. Огранак у Заблаћу ради уторком и средом, у Mrчајевцима понедељком и четвртком, у Пријевору средом и четвртком, у Прељини петком.

Статистика рада огранака Библиотеке

Опис	2022.	2021.	2020.
Уписаних (и услужених) корисника			
- Заблаће	302 (2.500)	183 (1.458)	338
- Mrчајевци	191 (1.265)	100 (792)	135
- Прељина	126 (846)	49 (459)	90
- Пријевор	59 (522)		46
Издато публикација			
- Заблаће	1.829		2.281
- Mrчајевци	2.069	2.246	1.726
- Прељина	910	901	885
- Пријевор	838	787	476
Приновољено грађе			
- Заблаће	331		336

- Мрчајевци	312	496	343
- Прељина	323	418	381
- Пријевор	289		349

Огранак у Заблаћу ради у канцеларији Парохијског дома површине 30 m² од 2003. године, са коришћењем једног тоалета, који је већ дужи низ година недовољан и неадекватан за потребе Библиотеке. У Огранку редовно ради запослени Матичне службе Библиотеке, виши библиотекар Дубравка Илић и библиотекар Владимир Симић, док други запослени раде као замене.

У библиотечком огранку у Заблаћу у 2022. години уписаны су 302 читаоца, услужено је 1.878 читалаца, програмима је присуствовало и у активностима радионица учествовало око око 600, па је укупан број корисника услуга овог одељења око 2.500. На читање је дато 1.629 књига које су регистроване и изнете из Одељења, и више од 200 публикација које су коришћене у Одељењу или донете корисницима из Библиотеке у Чачку. За одељење је приновљена 331 публикација (313 књига и 18 сликовница). На ванредној ревизији обављеној током 2022. расходована је 151 библиотечка јединица по критеријуму дотрајалости и неупотребљивости.

Реализовано је око 50 радионица са полазницима Припремног предшколског програма вртића у Заблаћу (ПУ „Радост“) и полазника програма „Вртићи без граница“ (ПУ „Моје детињство“), као са ученицима ОШ „Владислав Петковић Дис“ у Заблаћу и са њиховим учитељима и наставницима српског језика, на теме значаја читања, причања бајки, квизова знања прилагођених узрасту учесника радионица, унапређења писмености, упознавања са традиционалним вредностима, као и препоручивање књига вршњацима. У оквиру програма за младе 59. Дисовог пролећа под називом „Песма деци на дар“ 6. априла 2022. гост Огранка и Школе у Заблаћу био је Бошко Ломовић, писац за децу и одрасле. Програмом је обележен Међународни дан дечје књиге, а том приликом су награђени највреднији читаоци овог Огранка за 2021. годину. Одељење су крајем маја посетили и гости завршног програма 59. Дисовог пролећа: лауреат Дисове награде песник Драган Бошковић и награђени ученици са својим учитељима и професорима-учесници традиционалних лирских сусрета. У Огранку је током 2022. наставио да ради Клуб читалаца, као и заједничка библиотечка секција Основне школе и Огранка, коју воде Зорица Ђаковић (наставник српског језика) и Дубравка Илић, библиотекар.

У Огранку је као заједнички програм припремљен и организован књижевни квиз „Читам и знам!“ за ученике старијих разреда ОШ „22. децембар“ из Доње Трепче и ОШ у Заблаћу, где је и одржан 21. 4. 2022. Програмом је обележен и Међународни дан књиге и ауторских права, а гости сусрета били су ученици и просветни радници ОШ „Милица Павловић“ из Чачка. Аутори квиза су Дубравка Илић и Зорица Ђаковић, професор српског језика, и Владимир Симић, као аутор видеопрезентације и технички уредник.

Огранак у Мрчајевцима налази се у Дому културе, са једном просторијом укупне површине око 40 m². У Огранку редовно ради виши књижничар Бранислава Видојевић, док други запослени раде као замене. Огранак је у претходним годинама потпуно реновиран и срећен изнутра и споља. У 2022. години замењена су два ормара и направљен размештај постојећих полица. Цео фонд је пресложен и уазбучен. У огранку је у 2022. години уписан 191 члан, издато је 2.069 књига, број корисника који су позајмили књигу је 1.004, број осталих посета је 261, приновљено је 312 и расходовано 89 књига.

Као и сваке године огранак је имао успешну сарадњу са предшколцима при вртићу „Звончица“ из Мрчајеваца. У договору са васпитачима и за потребе њиховог програма рада, прилагођаване су теме радионица. У овој години су одржане радионице на теме : Сачувајмо природу око себе, Народна традиција, Понашање у саобраћају и Дечја права. Редовна посета предшколаца може бити и Читалачка радионица. Набављене су едукативне сликовнице едиције – *Подришка родитељству*-приче о животињама у којим деца препознају разне емоције као што су стид, понижење, љутња, бол, љубомора итд.

Са млађим групама деце из вртића у месецу марта, априлу и јуну обрађиване су теме: Кроз Србију, Грађевине и Инсекти.

У холу ОШ „Татомир Анђелић“ у Мрчајевцима 6. априла библиотека је поводом Светског дана дечије књиге организовала гостовање песника Бошка Ломовића под називом *Песма деци на дар*. Овом приликом су додељене дипломе највернијим читаоцима огранка библиотеке у Мрчајевцима.

У октобру у оквиру *Дечје недеље*, огранак су посетила два одељења ученика из издвојених одељења ОШ „Татомир Анђелић“ из Мојсића и Катрге и млађе групе деце из вртића „Звончица“ у Мрчајевцима.

Огранак у Прељини налази се у згради Дома културе, који је у веома лошем стању јер је Библиотека једини редовни корисник овог објекта дужи низ година. Фонд је смештен у просторији од 40 m², нажалост без тоалета и мокрог чвора што је велико ограничење у раду Огранка. У 2022. години замењена је комплетна столарија Огранка и извршена доградња електро мреже, у циљу увођења клима уређаја у огранак.

У Огранку редовно ради библиотекар Владимир Симић, док остали запослени раде као замене. Владимир Симић ангажован је и на пословима Одељења за матичне послове (Матична служба), као и на пословима дизајна и дигитализације. У оквиру Матичног одељења првенствено се бавио едукацијом и обуком школских библиотекара МО о правилном попуњавању МБС базе (анкете примљене, проверене и прослеђене Матичном одељењу НБС). За скоро све програме Библиотеке радио је плакате, флајере и програме. На самим програмима бавио се техничком подршком и фотографисањем за архиву. Поводом обележавања битних јубилеја радио је дизајн и припрему изложби које су биле постављене у Библиотеци. Са колегом Александром Вукајловићем задужен за одржавање сајта Библиотеке као и друштвених мрежа. Од већих догађаја, поред већ традиционалних обавеза у реализацији песничке манифестације Дисово пролеће, учествовао и као члан Организационог одбора у 16. стручно-научног скупа Заједнице матичних библиотека Србије – БИБЛИОНЕТ 2022 који одржан у периоду од 8. до 10. септембра. Такође је дао допринос у препремама и реализацији 19. годишње међународне конференције библиотечко-информационих стручњака у организацији Библиотекарског друштва Србије.

За 2022. годину у Одељењу библиотеке у Прељини остварено је 126 уписа (предшколаца – 72, основаца – 39, студенти – 1, запослених – 9, домаћице – 1, пензионери – 2, незапослени – 2). Позајмљена је 910 публикација а остварили смо 846 посете чланова и не чланова Библиотеке. Одељење је обогаћено за 323 публикације (куповина 132, поклон 189 од којих 119 откуп Министарства, сопствена издања 2). У протеклој години није било расхода публикација.

У протеклој години није се реализовала ни једна тематска радионица, али то не искључује организоване посете сваког петка (дана којима одељење ради) предшколаца из вртића „Бубамара“ и из ОШ „Прељина“.

Владимир Симић је у 2022. години одслушао и успешно положио обуку са темом „Етика и интегритет“, присуствовао акредитованом семинару „(Не)обавезна лектира“, аутора Даниеле Скоковић (Народна библиотека Пожега) и Милица Јеверићић (професор српског језика у Гимназији „Свети Сава“ Пожега).

Огранак у Пријевору се од 2020. године налази у новом простору приземља Дома културе укупне површине 50m² са помоћном просторијом и тоалетом, који је током 2019. и 2020. године адаптиран и реновиран средствима Библиотеке и Града Чачка. Према стандардима за јавне библиотеке, Огранак у Пријевору у овом тренутку може се сматрати репрезентативним за сеоске библиотеке Србије. Нажалост Огранак је убрзо по отварању био провалјен од стране два лица која су направила мању штету, а од 2022. године јавио се и проблем са прекидом дотока воде за тоалет у огранку, који до краја године није решен. У Огранку Пријевор стални радник је виши књижничар Снежана Планић, док други стручни радници Библиотеке раде као замена или помоћ према потребама посла.

У огранак Пријевор уписано је 59 корисника, услужено је 437 корисницима који су користили 838 књига. Укупан број трансакција у огранку износи 1831. Огранак је посетило 75 деце и одраслих који нису чланови библиотеке.

У оквиру програма Најбољи читалац одржана је свечаност доделе награда најбољим читаоцима огранака у Пријевору уз учешће књижевника Башка Ломовића. Свечаност је одржана у просторијама ОШ „Божо Томић“ у Пријевору. Данас 5. 10. 2022. године у оквиру Дечије недеље огранак је посетило 14 ученика и 4 наставника, а 7. 12. 2022. посета вртића Ђурђевак свих узрасних група.

ОДЕЉЕЊЕ СТРАНЕ КЊИГЕ

Одељење стране књиге је у 2022. години званично почело свој рад, свечаним догађајем у Библиотеци 8. децембра. У Одељењу од 2020. ради Наташа Кривачевић Поповић, виши дипломирани библиотекар. Ово одељење чува, инвентарише, даје на коришћење грађу и информације о књигама на десетак страних језика које се налазе у фонду Библиотеке.

Одељење се налази у великом простору од 74 m² на 2. спрату установе, који је у 2022. опремљен са новим полицама за књиге и другу грађу.

ПРИНОВЉЕНА ГРАЂА: 1.084 јединица грађе

енглески језик:	292
немачки језик:	456
руски језик:	138
француски језик:	140
италијански језик:	19
латински језик:	2
бугарски језик:	2
шпански језик:	1
македонски језик:	1
португалски језик:	1
норвешки језик:	1
шведски језик:	1
есперанто:	30

(укупно: 13 језика)

НАЧИН НАБАВКЕ:

поклон:	868
куповина:	216

Како део старог фонда обрађени су:

Поклон Гете института, Београд из 2001. год. – немачки језик	2
Легат Наташе и Мишела Бертеа, Тонон из 1972. год. руски/француски језик	+ 675
Укупан број књига старог фонда:	677

УКУПАН БРОЈ ОБРАЂЕНИХ КЊИГА: 3.005

КОРИСНИЦИ:

(услужено корисницима) 27

ПОЗАЈМЉЕНА БИБЛИОТЕЧКА ГРАЂА:

(издатих књига) 46

Уз редован рад на обради књига и легата, настављен је пријем великог броја поклона књига на више од четири језика, уприличене су посете бројним домаћим и страним гостима, одржане су радионице деце из школа страних језика, приређено је пар изложби, успостављена је сарадња са новим институцијама и настављена са досадашњим, одобрен је Пројекат Министарства културе за набавку новог инвентара чиме је Одељење добило потпуно нови изглед, а крајем године је и званично отворено за рад са корисницима.

Искоришћена су средства у износу од 200.000,00 динара определена за Одељење стране књиге. Проблем је што је у понуди највећи број књига на енглеском језику и тешко је пронаћи

публикације на другим језицима које су потребне за Одељење, да би однос књига по језицима био уједначен, па се тај недостатак за сада компензује поклонима.

Одељење стране књиге је током године имало неколико посета на високом нивоу страних гостију Чачка и Библиотеке. У децембру је отворена изложба *Кад речи путују* поводом отварања Одељења стране књиге. Припреме су обухватиле преписке и састављање писама за званице, израду позивница, плаката за витрине и изложбену поставку. У изради плаката и позивница помагао је Владимир Симић. На позив Библиотеке, Одељење стране књиге је, пригодним говором отворио Арно Гујон, директор управе за сарадњу са дијаспором. Пред бројном публиком, поздравни говор одржали су: Младен Весковић из Министарства за културу, Милун Тодоровић, градоначелник Чачка, Богдан Трифуновић, директор Библиотеке и аутор изложбе. Програм је водила Тања Вуковић, а завршни део свечаности организовала је професор Ивана Крсмановић са децом, полазницима школе страних језика. Програму су присуствовали и представници Иранског културног центра, Руског дома, Библиотеке „Аница Савић Ребац“ из Новог Сада и бројне званице.

Наташа Поповић у 2022. писала је и приказе за апликацију „Букмаркер“, учествовала у раду редакције „Гласа библиотеке“, учествовала је на Сајму књига у Београду, 19. конференцији Библиотекарског друштва Србије у Београду, присуствовала семинару, који је одржала Милица Поповић из Библиотеке матице српске под називом Иновативне комуникационе вештине...

КЊИГОВЕЗНИЦА

Библиотека има посебно књиговезачко одељење, које ради у адекватном простору 2. спрату зграде у Синђелићевој улици, са потребном техничком опремом. У Књиговезници су 2022. године била ангажована два стручна књиговесца, Милета Станојевић и Александар Пауновић, радним данима у две смене и суботом. У новембру 2022. Милета Станојевић раскинуо је радни однос у Библиотеци. Поред послова на коричењу књига радници Књиговезнице ангажовани су и као техничка подршка у реализацији изложби и других програма Библиотеке, док је Милета Станојевић био и члан комисије за попис у Библиотеци.

У 2022. години укоричено је или репарирано 559 књига, а израђено је 170 букмаркера и пружене друге врсте услуга. Током године израђиване су кутије и фасцикле за Завичајно одељење. Сви пакети Библиотеке за слање поштом пакују се у Књиговезници.

ДИРЕКТОР БИБЛИОТЕКЕ

Директор Библиотеке од децембра 2015. године је др Богдан Трифуновић, библиотекар саветник, историчар и доктор наука из области студија културе. У Библиотеци ради од 2004. године, најдуже на пословима дигитализације библиотечке грађе и дигиталне заштите културног наслеђа, али је током каријере радио и у Позајмном одељењу за одрасле читаоце, а у периоду 2010-2015. година вршио је и функцију заменика директора Библиотеке. Од фебруара 2016. године председник је Библиотекарског друштва Србије, репрезентативног удружења у култури. Директор је по Статуту установе и директор манифестације „Дисово пролеће“. У 2022. години био је члан Организационог одбора конференције „Библионет 2022“ у Чачку и коаутор рада (септембар 2022) и председник Организационог одбора 19. конференције Библиотекарског друштва Србије.

Током 2022. године директор Библиотеке обављао је редовне послове заступања, руковођења, извештавања и организације рада у установи, вођења манифестације Дисово пролеће, уређивања издања, планирања, писања и реализације пројектата и друге послове који му припадају у складу са Статутом. Аутор је или коаутор седам пројектата који су одобрени од стране Министарства културе и информисања у 2022. години за Библиотеку и Библиотекарско друштво Србије. Био је члан редакционог одбора и један од аутора монографије БДС 1947-2022. Уредник је веб-сајта БДС, као и апликација „Букмаркер“ и „Музей поезије“.

Директор је почетком 2022. године предао дужност главног и одговорног уредника научног часописа „Глас библиотеке“ колеги Мирку Дрманцу, окончавши петогодишње вођење часописа стицањем научне категоризације M54 за часопис. Био је у 2022. години и члан уредништва листа „Дисово пролеће“ и научног часописа „Библиотекар“. Као директор установе представља Библиотеку у Заједници матичних библиотека Србије. Уредио је неколико издања установе у 2022. години и учествовао као овлашћено лице у комплетној издавачкој делатности Библиотеке. Испред установе координира активности на дугогодишњем пројекту објављивања монографије о сликарки Милени Чубраковић.

Од 2022. године директор ради на обимном истраживачком ауторском пројекту за потребе објављивања монографије Библиотеке поводом 175 година библиотечке традиције у Чачку (1848-2023). Планирано објављивање монографије је крај 2023. године. Наставио је и истраживачки рад на теми Америчке мисије у Чачку 1919-1921.

Директор је водио пројекат опремања Одељења стране књиге са новим инвентаром у 2022, као и пројекат израде нове апликације „Музеј поезије“.

Испред Библиотеке директор је координирао све послове и активности у оквиру пројекта „Чачанска родна“. Успешно је планирао и припремио увођење система е-фискализације у установи, у складу са новим законом. Такође је планирао и водио реализацију активности учешћа Библиотеке на 65. Сајму књига у Београду, укључујући први закуп штанда Библиотеке у Хали 4.

У 2022. години директор је самостално или у коауторству објавио и неколико стручних радова на српском и енглеском језику који су објављени у стручној периодици.

У априли 2022. на позив Друштва библиотекара Републике Српске учествовао је на годишњем саветовању библиотекара у Требињу. У августу 2022. године учествовао је на годишњем светском конгресу библиотекара у Даблину (IFLA), где је излагао у оквиру постер-сесије. Боравак у Даблину искоришћен је да се у Библиотеки Честер Бити прегледа оригинал Никольског јеванђеља и да се успоставе контакти са кустосима установе. Учествовао је у већем броју програма, активности, скупова и састанака у земљи и иностранству, представљајући установу и њен рад. Био је задужен као и претходних година за међународну сарадњу.

Као председник Библиотекарског друштва Србије (у другом мандату од маја 2019. године) Богдан Трифуновић је задужен да управља и води најстарије и највеће репрезентативно удружење у култури у домену заштите културног наслеђа. Поводом јубилеја 75 година БДС уручена му је Повеља Друштва за допринос развоју удружења, као и захвалнице партнериских удружења Грчке и Кипра.

Канцеларија директора свој рад обавља уз помоћ и подршку референта за административне послове Светлане Петровић, уз чију сарадњу се реализују сви послови који улазе у домен обавеза директора установе.

Извештај саставио

др Богдан Трифуновић, директор

У Чачку, 14. 3. 2023.

Богдан Трифуновић